

Zasady rozliczania VAT w Gminie Miejskiej Kraków

DZIAŁ I OGÓLNE ZASADY ROZLICZANIA VAT

- § 1. 1. Zarządzenie, instrukcje, załączniki mają charakter regulacji wewnętrznych, porządkujących informacyjnych lub pomocniczych. Jednak zastosowanie się do nich musi odbywać się zawsze w ramach dozwolonych przez przepisy prawa. Pierwszeństwo stosowania mają bowiem zawsze przepisy prawa oraz obowiązująca wykładnia organów podatkowych i sądów administracyjnych.
2. Zastosowanie się do zarządzenia i jego załączników nie wyłącza odpowiedzialności karnej skarbowej czy odpowiedzialności z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.
- § 2. 1. GMK jest zarejestrowana jako czynny podatnik VAT i posługuje się:
- 1) w transakcjach krajowych – numerem identyfikacji podatkowej (NIP) 6761013717;
 - 2) w transakcjach wewnątrzwspólnotowych (UE) – numerem identyfikacji podatkowej (NIP) PL6761013717 (w przypadku dokonywania wewnątrzwspólnotowych dostaw lub wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów, świadczenia usług podlegających opodatkowaniu poza granicami kraju oraz importu usług).
2. Właściwym dla GMK urzędem skarbowym w zakresie rozliczania VAT jest Małopolski Urząd Skarbowy w Krakowie z siedzibą przy os. Bohaterów Września 80, 31-621 Kraków.
- § 3. Jednostki w ramach prowadzonej działalności samodzielnie dokonują wszystkich czynności niezbędnych do rozliczenia VAT na poziomie GMK.
- § 4. Transakcje pomiędzy Jednostkami znajdują się poza systemem rozliczeń VAT i dokumentowane są notami księgowymi.
- § 5. 1. W przypadku umów zawieranych przez kierujących komórkami organizacyjnymi UMK należy stosować poniższe zapisy:

UMOWA
zawarta w dniu w Krakowie, pomiędzy Gminą Miejską Kraków, z siedzibą w Krakowie (31-004), Pl. Wszystkich Świętych 3-4, zwaną w dalszej treści „Zamawiającym” reprezentowanym przez (<i>imię i nazwisko</i>) – (<i>stanowisko</i>) Wydziału/Biura (<i>nazwa komórki organizacyjnej UMK</i>) działającego na podstawie Pełnomocnictwa/Zarządzenia Nr Prezydenta Miasta Krakowa z dnia

2. W przypadku umów zawieranych przez kierujących jednostkami budżetowymi i samorządowym zakładem budżetowym należy stosować poniższe zapisy:

UMOWA

zawarta w dniu w Krakowie, pomiędzy Gminą Miejską Kraków, z siedzibą w Krakowie (31-004), Pl. Wszystkich Świętych 3-4, zwaną w dalszej treści „Zamawiającym” reprezentowanym przez (imię i nazwisko) – (stanowisko) (nazwa jednostki budżetowej/zakładu budżetowego) z siedzibą (siedziba jednostki budżetowej/zakładu budżetowego) działającego na podstawie Pełnomocnictwa/Zarządzenia Nr Prezydenta Miasta Krakowa z dnia

3. We wszystkich umowach należy stosować numery identyfikujące GMK, to jest:

NIP 6761013717
REGON 351554353

4. W przypadku zawierania umów dochodowych należy dodatkowo zamieścić następujący zapis:
„Wystawiane faktury będą wskazywać jako podatnika-sprzedawcę”:

*Gmina Miejska Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP 6761013717*

Jednostka wystawiająca:

Nazwa Jednostki (*pełna nazwa jednostki albo skrót nazwy jednostki*)

Adres (*adres siedziby jednostki*)

(bez podawania numeru NIP)

lub

Jednostka wystawiająca:

Nazwa Jednostki: Urząd Miasta Krakowa – (*nazwa komórki organizacyjnej UMK*)

Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)

(bez podawania numeru NIP)

5. W przypadku umów dochodowych za wskazanie prawidłowej stawki opodatkowania oraz określenie momentu powstania obowiązku podatkowego odpowiada Dyrektor Jednostki.
6. W przypadku zawierania umów wydatkowych należy dodatkowo zamieścić następujący zapis:
„Wystawione przez Wykonawcę faktury powinny wskazywać jako podatnika – nabywcę:

*Gmina Miejska Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
NIP 6761013717*

Jednostka odbierająca:

Nazwa Jednostki (*pełna nazwa jednostki albo skrót nazwy jednostki*)

Adres (*adres siedziby jednostki*)

(bez podawania numeru NIP)

lub

Jednostka odbierająca:

Nazwa Jednostki: Urząd Miasta Krakowa – (*nazwa komórki organizacyjnej UMK*)

Adres: (*adres siedziby komórki organizacyjnej UMK*)

(bez podawania numeru NIP)

Określenie „Jednostka odbierająca” jest rekomendowanym oznaczeniem, natomiast obowiązkiem jest umieszczenie na fakturze nazwy i adresu Jednostki. Dopuszcza się wskazywanie nazwy i adresu Jednostki w miejscach zdefiniowanych jako: odbiorca, adresat lub innych (także w uwagach) używanych przez wystawiającego fakturę.

7. W przypadku umów wydatkowych za wskazanie prawidłowej kwoty VAT podlegającej odliczeniu oraz określenie terminu tego odliczenia odpowiada Dyrektor Jednostki.
8. Rozstrzyganie wszelkich wątpliwości związanych z rozliczeniem VAT oraz występowanie o indywidualną interpretację prawa podatkowego (w zakresie VAT) odbywa się na poziomie GMK (Jednostka Centralna).
9. Polityka rachunkowości każdej Jednostki winna uwzględniać zasady opisane w niniejszym zarządzeniu, w szczególności zasady sporządzania, obiegu i kontroli, przechowywania i zabezpieczania dokumentów stanowiących dokumentację związaną z rozliczaniem VAT w GMK (w szczególności dokumentów sprzedaży, dokumentów zakupu, faktur wewnętrznych, cząstkowych plików JPK_V7M itp.) oraz ujednolicony plan kont.

DZIAŁ II

ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALEŻNEGO W ODNIESIENIU DO TRANSAKCJI KRAJOWYCH

§ 6. Ustalenie konsekwencji na gruncie VAT związanych z czynnościami „sprzedażowymi” dokonywanymi przez Jednostki (Gminę) powinno nastąpić w etapach:

- 1) **etap I** - ustalenie czy Jednostka (a w istocie Gmina) dokonując danej czynności działa w charakterze podatnika VAT;
- 2) **etap II** - jeżeli Jednostka (Gmina) dokonując danej czynności działa w charakterze podatnika VAT – ustalenie czy czynność ta jest objęta zakresem „przedmiotowym” VAT;
- 3) **etap III** - jeżeli dana czynność jest objęta zakresem „przedmiotowym” VAT – określenie szczegółowych zasad rozliczenia tej czynności dla celów VAT, tj. ustalenie:
 - a) podstawy opodatkowania podatkiem VAT,
 - b) momentu powstania obowiązku podatkowego w VAT,
 - c) stawki VAT,
 - d) obowiązków formalnych (np. właściwej formy udokumentowania tej czynności).

DZIAŁ III
ZASADY USTALANIA CZY JEDNOSTKA (GMINA) DOKONUJĄC DANEJ
CZYNNOŚCI DZIAŁA W CHARAKTERZE PODATNIKA VAT
(ETAP I)

§ 7. Zgodnie z przepisami ustawy o VAT, opodatkowaniu tym podatkiem podlegają wyłącznie czynności (transakcje) dokonywane przez podatników VAT. Tym samym, punktem wyjścia dla określenia czy dana czynność (transakcja) dokonywana przez Jednostkę podlega opodatkowaniu VAT, jest ustalenie czy dokonując tej czynności Jednostka występuje w charakterze podatnika VAT. Należy przy tym podkreślić, iż – zgodnie z utrwalonym w doktrynie prawa podatkowego poglądem – podatnikiem VAT się „bywa”, co oznacza, iż dany podmiot może działać w charakterze podatnika VAT dokonując określonych czynności (transakcji), a dokonując innych czynności działać w charakterze podmiotu niebędącego podatnikiem VAT.

§ 8. Ustalając czy Jednostka (Gmina) działa jako podatnik VAT w odniesieniu do danej czynności należy wziąć pod uwagę następujące uregulowania:

- 1) zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, podatnikami VAT są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności;
- 2) w myśl art. 15 ust. 2 ustawy o VAT, działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody, działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych;
- 3) art. 15 ust. 6 ustawy o VAT stanowi natomiast, iż za podatników VAT nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych. W świetle powyższych regulacji, w praktyce uznaje się, iż jednostki samorządu terytorialnego (w tym gminy):
 - a) **nie działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie w jakim realizują zadania nałożone na te jednostki odrębnymi przepisami, dla realizacji których jednostki te zostały powołane (w szczególności: gmina nie jest uważana za podatnika VAT, jeżeli dana czynność jest związana z realizacją zadań własnych gminy, określonych w ustawie o samorządzie gminnym, określana jako działalność statutowa Gminy lub działalność publiczna),
 - b) **działają w charakterze podatników VAT** – w zakresie, w jakim dokonują czynności (transakcji) mających charakter działalności gospodarczej na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

DZIAŁ IV
ZAKRES PRZEDMIOTOWY USTAWY O VAT I OKREŚLENIE SZCZEGÓŁOWYCH
ZASAD ROZLICZENIA TEJ CZYNNOŚCI DLA CELÓW VAT
(ETAP II i III)

Rozdział 1
Ogólne zasady dotyczące przedmiotu opodatkowania VAT

§ 9. W przypadku uznania, iż dana czynność (transakcja) jest wykonywana przez Jednostkę działającą w charakterze podatnika VAT, należy zweryfikować, czy czynność ta mieści się w katalogu czynności podlegających opodatkowaniu VAT, co winno być ocenione zgodnie z poniżej opisanymi uregulowaniami.

§ 10. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o VAT, opodatkowaniu VAT podlegają następujące czynności (transakcje):

- 1) odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju;
- 2) eksport towarów (tj. dostawa towarów wysyłanych lub transportowanych z terytorium kraju poza terytorium Unii Europejskiej przez dostawcę lub na jego rzecz, lub nabywcę mającego siedzibę poza terytorium kraju lub na jego rzecz, z wyłączeniem towarów wywożonych przez samego nabywcę do celów wyposażenia lub zaopatrzenia statków rekreacyjnych oraz turystycznych statków powietrznych lub innych środków transportu służących do celów prywatnych, jeżeli wywóz towarów poza terytorium Unii Europejskiej jest potwierdzony przez urząd celny określony w przepisach celnych);
- 3) import towarów na terytorium kraju tj. przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej;
- 4) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów za wynagrodzeniem na terytorium kraju, tj. nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz;
- 5) wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, tj. wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej inne niż terytorium Polski.

§ 11. Z uwagi na fakt, iż powyższe czynności odnoszą się do transakcji dotyczących towarów lub usług należy zwrócić uwagę, że:

- 1) towary – to rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii;
- 2) przez dostawę towarów rozumie się co do zasady przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel;
- 3) przez świadczenie usług rozumie się co do zasady każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów.

§ 12. Za dostawę towarów uznaje się również:

- 1) przeniesienie z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu lub przeniesienie z mocy prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie;
- 2) ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu oraz przekształcenie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, a także ustanowienie na rzecz członka spółdzielni mieszkaniowej odrębnej własności lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu oraz przeniesienie na rzecz członka spółdzielni własności lokalu lub własności domu jednorodzinnego, jak również zbycie tych praw;
- 3) oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, jak również zbycie tego prawa;
- 4) wydanie towarów na podstawie umowy dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, w wyniku których odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający, a umowa przewiduje, że z chwilą zapłaty ostatniej raty prawo własności zostaje przeniesione;
- 5) wydanie towarów pomiędzy komitentem a komisantem, przez komisanta na rzecz osoby trzeciej, a także wydanie towaru przez komisanta na rzecz komitenta w ramach umowy komisu zakupu.

§ 13. Za usługę uznaje się również:

- 1) przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę, w jakiej dokonano czynności prawnej;
- 2) zobowiązanie do powstrzymania się od dokonania czynności lub do tolerowania czynności lub sytuacji;
- 3) świadczenie usług zgodnie z nakazem organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w jego imieniu lub nakazem wynikającym z mocy prawa.

§ 14. Za usługę uznaje się również:

- 1) ponadto art. 7 ust. 2 ustawy o VAT określa zasady opodatkowania tym podatkiem nieodpłatnych dostaw towarów, a art. 8 ust. 2 ustawy o VAT określa zasady opodatkowania nieodpłatnego świadczenia usług;
- 2) zgodnie z art. 6 ustawy o VAT, przepisów ustawy nie stosuje się do:
 - a) transakcji zbycia przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa,
 - b) czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy;
- 3) opodatkowaniu VAT nie będą podlegać czynności wykonywane pomiędzy Jednostkami. Czynności te – dla celów VAT – uznawane są bowiem za czynności wykonane przez GMK z „samym sobą”.

Rozdział 2

Czynności nieodpłatne

§ 15. Nieodpłatne przekazanie towarów.

1. Zasadą jest, że z tytułu zakupów towarów (np. upominków, gadżetów, materiałów promocyjnych), które następnie mają zostać przekazane nieodpłatnie dla celów działalności

statutowej/publicznej, nie przysługuje prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego, z zastrzeżeniem ust. 2. Nieodpłatne przekazanie tych towarów nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.

2. W przypadku zakupu towarów (np. upominków, gadżetów, materiałów promocyjnych), które następnie mają zostać nieodpłatnie przekazane w związku z wykonywanymi przez GMK czynnościami opodatkowanymi, przysługuje prawo odliczenia podatku VAT naliczonego przy zakupie tych towarów. Jednocześnie w momencie nieodpłatnego przekazania towarów powstaje obowiązek odprowadzenia podatku VAT należnego na zasadach właściwych dla odpłatnej dostawy towarów, z wyjątkiem gdy są to:
 - 1) prezenty o małej wartości (por. ust. 3);
 - 2) próbki towarów (por. ust. 4)jeżeli przekazanie to następuje na cele związane z działalnością gospodarczą GMK.
3. Przez prezenty o małej wartości rozumie się przekazywane przez GMK jednej osobie towary o łącznej wartości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 zł, jeżeli GMK prowadzi ewidencję pozwalającą na ustalenie tożsamości tych osób, natomiast gdy nie ujęto takich prezentów w ewidencji, o której wyżej mowa, to będą traktowane jako prezenty o małej wartości, gdy jednostkowa cena nabycia towaru bez podatku (a gdy nie ma ceny nabycia, jednostkowy koszt wytworzenia), określone w momencie przekazywania towaru, nie przekraczają 10 zł.
4. Przez próbkę natomiast rozumie się identyfikowalny jako próbka egzemplarz towaru lub jego niewielka ilość, które pozwalają na ocenę cech i właściwości towaru w jego końcowej postaci, przy czym ich przekazanie (wręczenie) przez podatnika:
 - 1) ma na celu promocję tego towaru oraz
 - 2) nie służy zasadniczo zaspokojeniu potrzeb odbiorcy końcowego w zakresie danego towaru, chyba że zaspokojenie potrzeb tego odbiorcy jest nieodłącznym elementem promocji tego towaru i ma skłaniać tego odbiorcę do zakupu promowanego towaru.

§ 16. Nieodpłatne świadczenie usług, które:

- 1) nie „towarzyszą działalności gospodarczej” GMK tzn. są świadczone wyłącznie na cele działalności statutowej/publicznej a więc w odniesieniu do czynności, co do których GMK w ogóle nie działa w charakterze podatnika VAT - czynności takie nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT;
- 2) natomiast jeśli towarzyszą działalności gospodarczej podatnika (GMK) i:
 - a) są świadczone wyłącznie na cele działalności gospodarczej - czynności takie uznawane są za niepodlegające opodatkowaniu,
 - b) są świadczone wyłącznie na cele inne niż działalność gospodarcza, ale dotyczą towarów lub usług nabytych w ramach działalności gospodarczej (i np. odliczony został VAT związany z tym nabyciem) - traktowane są jako podlegające opodatkowaniu VAT,
 - c) polegają na użyciu towarów stanowiących część przedsiębiorstwa (a więc będących składnikami majątkowymi GMK/Jednostek), przy spełnieniu 2 warunków:
 - co do których przysługiwało, w całości lub w części, prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu, imporcie lub wytworzeniu tych towarów, bądź ich części składowych,

- użycie ich następuje do celów innych niż działalność gospodarcza GMK, traktowane są jako podlegające opodatkowaniu VAT,
- d) polegają na użyciu towarów stanowiących część przedsiębiorstwa (a więc będących składnikami majątkowymi GMK/Jednostek), co do których w ogóle nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu, imporcie lub wytworzeniu tych towarów, bądź ich części składowych, lub użycie ich następuje do celów działalności gospodarczej GMK - nie podlegają opodatkowaniu VAT.

Rozdział 3

Dostawa nieruchomości

§ 17. Dostawa nieruchomości niezabudowanych.

1. Jeżeli przedmiotem dostawy jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
2. W przypadku gdy, dla sprzedawanej działki ewidencyjnej nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a także nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
3. W przypadku gdy, dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający dostawie nie jest przeznaczony pod zabudowę – tereny rolne, leśne, itp. – transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
4. W przypadku gdy dla sprzedawanej działki ewidencyjnej został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a grunt podlegający dostawie jest przeznaczony pod zabudowę, transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką VAT.
5. Podstawę opodatkowania w przypadku dostawy nieruchomości niezabudowanych stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
6. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy nieruchomości niezabudowanych powstaje z chwilą dokonania dostawy tej nieruchomości nabywcy tzn. podpisania umowy notarialnej. Jeżeli jednak przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu dokonania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
7. W przypadku gdy dostawa nieruchomości niezabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy w odniesieniu do kwoty wadium powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.
8. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania dostawy na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed dniem dokonania dostawy lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy tego towaru, lub otrzymano zaliczkę. W przypadku dostawy ww. towaru

na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru, lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.

9. Faktury dokumentujące dostawę nieruchomości niezabudowanych, zwolnionych z opodatkowania VAT, powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
10. Powyższe zasady dotyczą także dostawy udziałów w nieruchomościach niezabudowanych.

§ 18. Dostawa nieruchomości zabudowanych.

1. Jeżeli przedmiotem dostawy jest nieruchomość zabudowana złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
2. W przypadku gdy na jednej działce ewidencyjnej znajduje się kilka obiektów stanowiących budynek lub budowlę, kwalifikacji podatkowej dokonuje się odrębnie dla każdego z tych obiektów.
3. W przypadku gdy na działce znajdują się obiekty budowlane koniecznym jest ustalenie czy obiekty te stanowią budynki, budowle w rozumieniu Prawa budowlanego. Jeśli obiekty znajdujące się na działce nie stanowią budynku, budowli lub ich części, a także w przypadku gdy na działce znajdują się obiekty liniowe (budowle) niebędące własnością sprzedawcy, transakcję taką należy zakwalifikować jako dostawa nieruchomości niezabudowanej.
4. W przypadku gdy obiekty znajdujące się na nieruchomości stanowią budynek, budowlę lub ich część, należy ustalić czy w odniesieniu do tych obiektów nastąpiło pierwsze zasiedlenie (por. zał. nr 1 - Słownik pojęć).
5. Jeżeli w odniesieniu do obiektów znajdujących się na nieruchomości nastąpiło pierwsze zasiedlenie, a dodatkowo od pierwszego zasiedlenia upłynął okres co najmniej dwóch lat, to taka dostawa korzysta ze zwolnienia z opodatkowania VAT. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy VAT.
6. Jeżeli do danej dostawy nieruchomości zabudowanej ma zastosowanie ww. zwolnienie od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy VAT – to istnieje możliwość rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania takiej dostawy jeżeli zostaną łącznie spełnione następujące warunki:
 - 1) obie strony transakcji (sprzedawca i nabywca) są czynnymi podatnikami VAT;
 - 2) obie strony złożą właściwemu dla nabywcy naczelnikowi urzędu skarbowego, zgodne oświadczenie o rezygnacji ze zwolnienia z opodatkowania i wyborze opcji opodatkowania dostawy nieruchomości zabudowanej;
 - 3) oświadczenie to winno zostać złożone przed dniem dokonania dostawy nieruchomości zabudowanej.
7. W przypadku gdy w odniesieniu do obiektów znajdujących się na sprzedawanej nieruchomości nie nastąpiło pierwsze zasiedlenie lub od pierwszego zasiedlenia nie upłynął okres co najmniej dwóch lat, dostawa taka może zostać zwolniona z opodatkowania jeżeli:
 - 1) dostawcy przy nabyciu w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego oraz;

- 2) sprzedawca nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów o wartości przekraczającej 30% wartości początkowej tej nieruchomości, w stosunku do których przysługiwałoby mu prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy VAT. W odniesieniu do dostawy nieruchomości podlegających zwolnieniu z VAT na podstawie ww. przepisu nie istnieje możliwość wybrania opcji opodatkowania VAT.

8. W przypadku gdy nieruchomość nie może korzystać ze zwolnień, o których mowa w ust. 1 - 7, a jednocześnie zakwalifikować ją można do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, dostawa takiej nieruchomości podlega opodatkowaniu przy zastosowaniu obniżonej stawki VAT wynoszącej 8%.
9. W przypadku dostawy nieruchomości dot. budownictwa mieszkaniowego o powierzchni przekraczającej ustawowo określone limity (wskazane w ustawie VAT), stawkę VAT w wysokości 8% stosuje się tylko do części nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym. W odniesieniu do części powierzchni, przekraczającej część nieruchomości kwalifikującej się do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym, do dostawy stosuje się podstawową stawkę VAT.
10. W przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych, które nie spełniają warunków do zastosowania zwolnienia z opodatkowania oraz do zastosowania obniżonej stawki podatku, transakcja taka opodatkowana jest przy zastosowaniu podstawowej stawki VAT.
11. Podstawę opodatkowania VAT w przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych, stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto. W przypadku dostawy zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto.
12. Z podstawy opodatkowania sprzedawanej nieruchomości zabudowanej nie wyodrębnia się wartości gruntu. Dostawa taka stanowi jedną transakcję. Zatem grunt opodatkowany jest taką samą stawką lub korzysta z tego samego zwolnienia z opodatkowania jak położony na nim budynek, budowla lub ich część. Zasada ta nie dotyczy transakcji, w przypadku gdy wraz z ustanowieniem prawa użytkowania wieczystego gruntu następuje dostawa budynków, budowli lub ich części położonych na tym gruncie. W takim jednak przypadku ustanowienie prawa wieczystego użytkowania gruntu podlegałoby opodatkowaniu wg stawki 23%, natomiast budynki, budowle położone na tym gruncie podlegałyby opodatkowaniu wg zasad opisanych we wcześniejszych punktach tj. zależnie od okoliczności sprawy korzystałyby ze zwolnienia, były opodatkowane stawką 8%, lub stawką 23%.
13. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy nieruchomości zabudowanych powstaje z chwilą dokonania dostawy tej nieruchomości nabywcy tzn. podpisania umowy notarialnej. Jednak jeżeli przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
14. W przypadku gdy dostawa nieruchomości zabudowanej dokonywana jest w drodze przetargu, a warunkiem uczestnictwa w nim jest wniesienie wadium, obowiązek podatkowy, w odniesieniu do kwoty wadium, powstaje z chwilą wyłonienia oferenta, który wygrał przetarg.

15. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania dostawy na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed dniem dokonania dostawy lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy tego towaru, lub otrzymano zaliczkę. W przypadku dostawy ww. towaru na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru, lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.
16. Faktury dokumentujące dostawę nieruchomości zabudowanych, zwolnionych z opodatkowania powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
17. Powyższe zasady dotyczą także dostawy udziałów w nieruchomościach zabudowanych.

§ 19. Użytkowanie wieczyste gruntu.

1. Jeżeli przedmiotem ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu jest nieruchomość złożona z kilku (kilkunastu) działek ewidencyjnych, odrębnej kwalifikacji podatkowej podlega każda działka ewidencyjna.
2. W przypadku oddawania w użytkowanie wieczyste działki ewidencyjnej, znajdującej się na obszarze nieobjętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub na obszarze dla którego nie została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka podlega zwolnieniu z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy VAT.
3. W przypadku gdy działka ewidencyjna oddawana w użytkowanie wieczyste znajduje się na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a grunt podlegający oddaniu w użytkowanie wieczyste nie jest przeznaczony pod zabudowę (tereny rolne, leśne, itp.) transakcja taka zwolniona jest z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy o VAT.
4. W przypadku gdy, działka ewidencyjna oddawana w użytkowanie wieczyste znajduje się na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką VAT.
5. Jeżeli oddanie gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste nastąpiło przed dniem 1 maja 2004 r. - to czynność ta nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy o VAT, ani żadnej innej czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług i pozostaje poza zakresem ww. ustawy. Natomiast w sytuacji, gdy oddanie gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste nastąpiło po 30 kwietnia 2004 r. a nie ma zastosowania zwolnienie z VAT zgodnie z ww. zasadami, to jeśli czynność ta miała miejsce w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2010 r. - opłaty roczne opodatkowane są przy zastosowaniu stawki VAT wynoszącej 22%, a w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. - wg stawki podstawowej wynoszącej obecnie 23%.

6. Wskazane powyżej zasady opodatkowania oraz zwolnienia z opodatkowania mają zastosowanie zarówno do pierwszej opłaty, jak i do opłat rocznych z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu.
7. W przypadku ustanowienia prawa wieczystego użytkowania gruntu dokonywanego wraz z jednoczesną dostawą budynku, budowli lub ich części, podstawę opodatkowania określa się odrębnie dla tego prawa i obiektu (budynku, budowli lub ich części), znajdującego się na gruncie oddawanym w użytkowanie wieczyste.
8. Podstawę opodatkowania pierwszej opłaty oraz dla opłaty rocznej ponoszonych przez użytkowników z tytułu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu - stanowi kwota ustalona w umowie o oddanie gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste.
9. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłat rocznych z tytułu prawa wieczystego użytkowania, powstaje z chwilą otrzymania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku).
10. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. W odniesieniu do opłat rocznych z tytułu prawa wieczystego użytkowania faktura winna być wystawiona z chwilą otrzymania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku). W przypadku ustanowienia prawa użytkowania wieczystego gruntu na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek.
11. Faktury dokumentujące ustanowienie prawa użytkowania wieczystego gruntu korzystających ze zwolnienia z opodatkowania, powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.
12. W przypadku gdy zbycie prawa wieczystego użytkowania dotyczy gruntu, na którym znajduje się budynek, budowla lub ich część, stawkę VAT, możliwość zastosowania zwolnienia z opodatkowania VAT, a także moment powstania obowiązku podatkowego dla takiej transakcji ustala się na zasadach określonych jak dla dostawy gruntu zabudowanego (Dostawa nieruchomości zabudowanych). Natomiast gdy czynność ta dotyczy gruntu niezabudowanego, to sposób opodatkowania należy ustalić na zasadach określonych jak dla dostawy gruntu niezabudowanego (Dostawa nieruchomości niezabudowanych).

§ 20. Opłata przekształceniowa.

1. W związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego gruntów związanych z budynkami/lokalami mieszkalnymi w prawo własności, pozostaje do spłaty należność w formie opłaty rocznej przekształceniowej lub opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia.
2. Opłaty roczne przekształceniowe lub jednorazowe należne od użytkownika wieczystego stanowią uzupełnienie ceny dostawy tej nieruchomości, która to dostawa nastąpiła z chwilą oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Z tego względu opłata ta traktowana jest podatkowo tak samo jak opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego i jest opodatkowana podatkiem VAT jako pozostająca do zapłaty część kwoty stanowiącej należność z tytułu oddania gruntu (działki) w użytkowanie wieczyste, jeżeli transakcja ta została dokonana po dniu 30 kwietnia 2004 r.
3. W przypadku gdy prawo to zostało ustanowione przed 1 maja 2004 r. - nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy o VAT, ani żadnej innej czynności podlegającej

opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług i pozostaje poza zakresem ww. ustawy. W sytuacji, gdy prawo użytkowania wieczystego zostało ustanowione po 30 kwietnia 2004 r. – w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. - zmiana tego prawa podlega opodatkowaniu wg stawki podatku VAT 22%, a od dnia 1 stycznia 2011 r. wg stawki podstawowej wynoszącej obecnie 23%.

4. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłat rocznych z tytułu przekształcenia powstaje z chwilą otrzymania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku). Obowiązek podatkowy w odniesieniu do opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia powstaje z chwilą otrzymania jej zapłaty.
5. Fakturę dotyczącą opłat z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności należy wystawić w przypadku gdy przekształcenie jest realizowane na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Obowiązek wystawienia faktury w odniesieniu do opłat rocznych powstaje z chwilą otrzymania zapłaty, nie później jednak niż z upływem roku do którego odnoszą się te opłaty (31 grudnia danego roku). W odniesieniu do opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności powstaje z chwilą otrzymania zapłaty. W przypadku gdy przekształcenie o którym mowa jest dokonywane na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek.

Rozdział 4

Dostawa rzeczy ruchomych – składników majątkowych

- § 21.** 1. W przypadku dostawy składników majątkowych będących towarami używanymi przez dostawcę, które wykorzystywane były przez niego wyłącznie na cele działalności zwolnionej z VAT, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, to transakcja taka korzysta ze zwolnienia z opodatkowania. Podstawa prawna do zastosowania zwolnienia: art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT. W przypadku dostawy towarów używanych, które wykorzystywane były do czynności opodatkowanych (choćby w części) lub działalności mieszanej, dostawa taka nie może korzystać ze zwolnienia z VAT na podstawie ww. art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.
2. W przypadku gdy dostawa składników majątkowych nie może korzystać ze zwolnienia z opodatkowania, to taka transakcja opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.
 3. Podstawę opodatkowania dla dostawy towarów używanych, o których wyżej mowa, stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
 4. Obowiązek podatkowy w przypadku dostawy towarów używanych, o których wyżej mowa, powstaje z chwilą dokonania dostawy danego towaru dla nabywcy. Jeżeli jednak przed wydaniem nieruchomości nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności, w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
 5. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku dokonania dostawy na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT.

Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed dniem dokonania dostawy lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano dostawy tego towaru, lub otrzymano zaliczkę. W przypadku dostawy ww. towaru na rzecz osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym dostarczono towar bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym dokonano dostawy towaru, lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.

6. Faktury dokumentujące dostawę towarów używanych zwolnionych z opodatkowania VAT, powinny obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

Rozdział 5

Świadczenie usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości

§ 22. Świadczenie usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości na cele użytkowe.

1. W przypadku świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości na cele użytkowe co do zasady nie stosuje się żadnej preferencji podatkowej (obniżonej stawki VAT lub zwolnienia z opodatkowania). Transakcja taka opodatkowana jest podstawową stawką VAT. Wyjątek stanowią usługi dzierżawy gruntów przeznaczonych na cele rolnicze, które korzystają ze zwolnienia z podatku VAT. Podstawa zwolnienia: § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia MF w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień.
2. Podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości na cele użytkowe stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto. W zależności od postanowień umowy wynajmu lub wdzierżawiania podstawa opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” może zostać określona razem lub odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu z tytułu świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości na cele użytkowe.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości na cele użytkowe powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu. Zasady tej nie zmienia fakt otrzymania przez sprzedawcę częściowej lub całkowitej płatności (zaliczki) z tytułu świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania nieruchomości, gdyż w przypadku tych usług zdarzenia te nie rodzą obowiązku podatkowego.
4. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku świadczenia usług na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą wykonania usługi, jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest wskazanie okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.

5. Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”, wymaga każdorazowego ustalenia stanu faktycznego.
6. W przypadku gdy ze stanu faktycznego wynika, że refakturowane media powinny być traktowane jako element/składnik wynagrodzenia (czynszu) za najem lub ich wartość ustalono w kwocie ryczałtowej - media należy opodatkować stawką VAT właściwą dla wynajmu/wydzierżawienia.
7. W przypadku gdy wynajmujący/wydzierżawiający ustali należną od najemcy/dzierżawcy odpłatność za media według zużycia (czyli np. wg wskazań indywidualnego licznika, lub inną metodą) – to „refakturowane” media powinny być traktowane w umowie jako element osobny od usług wynajmu lub wydzierżawiania, a w konsekwencji:
 - 1) odsprzedaż (refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”) nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana jest co do zasady przy zastosowaniu stawek VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu, z wyjątkiem przypadku gdy ich zakup nastąpi od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania ze względu na jego podmiotowość podatkową, a w takiej sytuacji „refakturowanie” usług (ich odsprzedaż) dokonuje się przy zastosowaniu stawki VAT właściwej dla danego towaru lub usługi;
 - 2) w przypadku refakturowania „mediów” (lub innych usług związanych z najmem/dzierżawą), podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT podstawę opodatkowania stanowi kwota netto;
 - 3) obowiązek podatkowy powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju towaru lub usługi;
 - 4) przepisy dotyczące powstania obowiązku podatkowego od zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania towarów lub usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych, natomiast w odniesieniu do dostawy mediów (lub innych usług), dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (na przykład telekomunikacyjnych, ochrony osób, związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych itp.), nie stosuje się przepisów dotyczących powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do otrzymanej zaliczki.
8. Powyższe zasady mają też zastosowanie do oddania nieruchomości do użytkowania za odpłatnością.

§ 23. Świadczenie usług wynajmu lub wydzierżawiania nieruchomości na cele mieszkaniowe.

1. W przypadku usług wynajmu lub wydzierżawiania nieruchomości przysługuje zwolnienie z opodatkowania dla takiej transakcji, pod warunkiem, że jest to nieruchomość o charakterze mieszkalnym i najem następuje na cele mieszkalne. Podstawę prawną do zastosowania zwolnienia zawiera art. 43 ust.1 pkt 36 ustawy o VAT.
2. Podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług wynajmu lub wydzierżawiania nieruchomości mieszkalnych na cele mieszkalne stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy. W przypadku usługi zwolnionej z opodatkowania kwota netto stanowi kwotę brutto. W zależności od postanowień umowy wynajmu lub wydzierżawiania podstawa opodatkowania dla sprzedaży tzw. „mediów” może zostać

- określona razem lub odrębnie od podstawy opodatkowania czynszu z tytułu świadczenia usług wynajmu lub wydzierżawiania nieruchomości na cele użytkowe.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku usług wynajmu lub wydzierżawienia nieruchomości mieszkalnych na cele mieszkalne powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności wynikającego z umowy. Zasady tej nie zmienia fakt otrzymania przez sprzedawcę częściowej lub całkowitej płatności (zaliczki) z tytułu świadczenia usług wynajmu lub wydzierżawienia nieruchomości, gdyż w przypadku najmu i dzierżawy zdarzenia te nie rodzą obowiązku podatkowego.
 4. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku świadczenia usług na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą wykonania usługi, jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest wskazanie okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
 5. Refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów” wymaga każdorazowej analizy stanu faktycznego.
 6. W przypadku gdy ze stanu faktycznego wynika, że refakturowane media powinny być traktowane jako element/składnik wynagrodzenia (czynszu) za najem lub ich wartość ustalono w kwocie ryczałtowej - media należy opodatkować stawką VAT właściwą dla wynajmu/wydzierżawienia.
 7. W przypadku gdy wynajmujący/wydzierżawiający ustali należną od najemcy/dzierżawcy odpłatność za media według zużycia (czyli np. wg wskazań indywidualnego licznika, lub inną metodą) – to „refakturowane” media powinny być traktowane w umowie jako element osobny od usług wynajmu lub wydzierżawiania, a w konsekwencji:
 - 1) odsprzedaż (refakturowanie usług, w tym tzw. „mediów”) nabytych we własnym imieniu, lecz na rzecz innych podmiotów usług, dokonywana jest co do zasady przy zastosowaniu stawek VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które określone zostały przy ich nabyciu, z wyjątkiem przypadku gdy ich zakup nastąpi od podmiotu korzystającego ze zwolnienia z opodatkowania ze względu na jego podmiotowość podatkową, a w takiej sytuacji „refakturowanie” usług (ich odsprzedaż) dokonuje się przy zastosowaniu stawki VAT właściwej dla danego towaru lub usługi;
 - 2) w przypadku refakturowania „mediów” (lub innych usług związanych z najmem/dzierżawą), podstawę opodatkowania stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT podstawę opodatkowania stanowi kwota netto;
 - 3) obowiązek podatkowy powstaje na zasadach właściwych dla sprzedaży określonego rodzaju towaru lub usługi;
 - 4) przepisy dotyczące powstania obowiązku podatkowego od zaliczki stosuje się wyłącznie do refakturowania towarów lub usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych, natomiast w odniesieniu do dostawy mediów (lub innych usług), dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach szczególnych (na przykład telekomunikacyjnych, ochrony osób, związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych itp.), nie stosuje się

przepisów dotyczących powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do otrzymanej zaliczki.

Rozdział 6

Świadczenie usług wynajmu lub wdzierżawiania rzeczy ruchomych lub usług o podobnym charakterze

§ 24. Świadczenie usług wynajmu lub wdzierżawiania ruchomości.

1. Usługi wynajmu lub wdzierżawiania ruchomości nie korzystają ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT, a zatem taka transakcja opodatkowana jest podstawową stawką podatku VAT wynoszącą obecnie 23%.
2. Podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania ruchomości stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania ruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z chwilą upływu terminu płatności z tego tytułu. Zasady tej nie zmienia fakt otrzymania przez sprzedawcę częściowej lub całkowitej płatności (zaliczki) z tytułu świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawiania ruchomości, gdyż w przypadku najmu/dzierżawy zdarzenia te nie rodzą obowiązku podatkowego.
4. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku dokonania sprzedaży na rzecz innego podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą wykonania usługi, jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
5. W przypadku gdy nabywca, będący osobą fizyczną niebędącą podatnikiem VAT, w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym dokonał częściowej lub całkowitej zapłaty za tą usługę zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić.

§ 25. Świadczenie usług bezumownego korzystania z nieruchomości.

1. W przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości wymaga ustalenia czy zajmowanie nieruchomości następuje za wiedzą, zgodą i wolą właściciela do kontynuowania takiego stanu rzeczy, gdyż czynność ta nie podlega opodatkowaniu VAT w sytuacji bezumownego korzystania z nieruchomości przez użytkownika w okresie przed ujawnieniem tego stanu, oraz wówczas gdy podjęte zostaną działania procesowe (np. wystąpienie z powództwem o opróżnienie lokalu) i właściciel nieruchomości dąży do odzyskania zajętej nieruchomości.
2. Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego następuje w okresie przed ujawnieniem tego stanu, lub następuje w okresie po ujawnieniu tego stanu, ale:
 - 1) następuje bez zgody właściciela gruntu i bez jego dobrej woli do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości;
 - 2) obie strony nie dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy);

- 3) właściciel nieruchomości podjął czynności zmierzające do usunięcia użytkownika z zajmowanej nieruchomości
- to czynność ta nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.
3. Jeżeli bezumowne korzystanie z nieruchomości przez użytkownika bez tytułu prawnego, w okresie po ujawnieniu tego stanu następuje za zgodą i dobrą wolą właściciela do kontynuowania czynności polegającej na użytkowaniu nieruchomości, a dodatkowo obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu (zawarcia umowy), to opodatkowanie podatkiem VAT tej czynności, w tym stosowanie właściwej stawki VAT lub zwolnienia z tego podatku, ustala się na zasadach określonych dla świadczenia usług wynajmu lub wdzierżawienia nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkalne lub użytkowe. Zasada powyższa ma zastosowanie również w przypadku, gdy po zakończeniu umowy najmu/dzierżawy nie nastąpiło podpisanie nowej umowy, jednak obie strony dążą do prawnego uregulowania tego stanu czyli zawarcia umowy.
4. Podstawę opodatkowania w przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości stanowi wszystko co użytkownik zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT, podstawę opodatkowania stanowi kwota netto. Podstawę opodatkowania, dla sprzedaży tzw. „mediów”, określa się odrębnie od podstawy opodatkowania opłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Sprzedaż tzw. „mediów”, których wartość została ustalona według zużycia przez użytkownika, opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwych dla nich stawek określonych w ustawie o VAT.
5. Obowiązek podatkowy w przypadku bezumownego korzystania z nieruchomości powstaje z chwilą wystawienia faktury, nie później jednak niż z upływem terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu.
6. Obowiązek wystawienia faktury powstaje w przypadku, gdy użytkownikiem jest podatnik VAT lub osoba prawna niebędąca podatnikiem VAT. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej z chwilą upływu terminu płatności określonego w piśmie wzywającym do uregulowania należności z tego tytułu. Istnieje możliwość wystawienia faktury z tego tytułu wcześniej niż 30. dnia przed datą wykonania usługi, jednak warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest konieczność wskazania okresu rozliczeniowego, którego dotyczy taka faktura.
7. W przypadku gdy użytkownikiem jest osoba fizyczna niebędąca podatnikiem VAT i w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym wykonano usługę, zgłosi żądanie wystawienia faktury, należy taką fakturę wystawić.

Rozdział 7

Wkłady niepieniężne (aporty) do spółek kapitałowych lub osobowych

- § 26.1. Wkłady niepieniężne (aporty) mogą dotyczyć towarów (nieruchomości lub rzeczy ruchomych) bądź wartości niematerialnych i prawnych. W przypadku aportu towaru czynność ta stanowi dostawę towarów, w przypadku aportu wartości niematerialnych i prawnych – czynność ta stanowi usługę
2. Wniesienie aportu do spółki w zamian za udziały lub akcje stanowi czynność odpłatną. Wynagrodzeniem otrzymanym przez wnoszącego aport są udziały/akcje w takiej spółce.

Wartość nominalna otrzymanych w zamian za aport udziałów/akcji stanowi wynagrodzenie brutto i tym samym VAT od tej wartości powinien być liczony metodą „w stu”, z zastrzeżeniem ust. 3

3. Jeżeli w umowie dotyczącej wniesienia danego aportu, zostanie jednoznacznie wskazane, że kwotę należną od spółki, do której wnoszony jest aport stanowią nie tylko udziały, lecz również podatek VAT, który odrębnie zostanie przekazany na rachunek bankowy GMK, to wynagrodzenie brutto (kwotę należną) stanowi suma nominalnej wartości udziałów i należnego podatku VAT (a tym samym wartość nominalna udziałów stanowi wówczas wartość netto).
4. Opodatkowanie podatkiem VAT aportu wnoszonego do spółki kapitałowej lub osobowej następuje wg stawek właściwych dla dostawy danego rodzaju towaru, lub wartości niematerialnej i prawnej, przy czym mogą mieć też zastosowanie zwolnienia od podatku VAT. W przypadku, gdy przedmiotem aportu są nieruchomości zastosowanie mogą mieć zwolnienia unormowane w art. 43 ust. 1 pkt 9, pkt 10 lub pkt 10a ustawy o VAT.
5. Obowiązek podatkowy w przypadku wniesienia aportu powstaje z chwilą podpisania umowy w formie aktu notarialnego dokumentującego ww. czynność.
6. Na udokumentowanie ww. czynności winna być wystawiona faktura. Fakturę w tym przypadku wystawia się najpóźniej 15 dnia następnego miesiąca po dokonaniu dostawy lub usługi o których mowa w ust. 1. Faktura dokumentująca aport nieruchomości zwolnionych z opodatkowania VAT powinna obligatoryjnie zawierać podstawę prawną do zastosowania tego zwolnienia.

Rozdział 8

Świadczenie usług, za które odpłatność jest pobierana w postaci opłaty za wstęp (bilety)

- § 27.1. Usługi, za które odpłatność jest pobierana w postaci opłaty za wstęp obejmują:
- a) działalność obiektów sportowych oraz usługi wstępu na imprezy sportowe;
 - b) usługi kulturalne lub rozrywkowe, wyłącznie w zakresie usług wstępu na widowiska artystyczne;
 - c) usługi związane z rozrywką i rekreacją, wyłącznie w zakresie wstępu na dyskoteki, sale taneczne.

Usługi te - korzystają z opodatkowania VAT przy zastosowaniu obniżonej stawki VAT.

2. Podstawę opodatkowania ww. usług za które pobierana jest opłata za wstęp stanowi wszystko co nabywca zobowiązany jest zapłacić sprzedawcy, przy czym jeżeli transakcja podlega opodatkowaniu VAT podstawę opodatkowania stanowi kwota netto.
3. Obowiązek podatkowy w przypadku świadczenia ww. usług powstaje z chwilą wykonania usługi na rzecz nabywcy. Jeżeli jednak przed wykonaniem usługi nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności w odniesieniu do otrzymanej kwoty.
4. Fakturę dokumentującą tę czynność należy wystawić w przypadku świadczenia ww. usług na rzecz podatnika podatku VAT lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem podatku VAT. Fakturę wystawia się nie wcześniej niż 30 dnia przed dniem wykonania usługi lub otrzymania zaliczki i nie później niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę lub otrzymano zaliczkę. W przypadku wykonania ww. usługi na rzecz

osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, należy wystawić fakturę na jej wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od zakończenia miesiąca, w którym wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty. Jeżeli żądanie to zostało zgłoszone do końca miesiąca, w którym wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty – to fakturę należy wystawić we wskazanym wyżej terminie, a jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone po upływie miesiąca, w którym wykonano usługę, lub otrzymano zaliczkę - to należy ją wystawić nie później niż 15. dnia od dnia zgłoszenia żądania.

DZIAŁ V

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W ODNIESIENIU DO NIEŚCIAĞALNYCH WIERZYTELNOŚCI (ZŁE DŁUGI)

§ 28. W przypadku nieuregulowanych wierzytelności, w odniesieniu do których upłynęło 90 dni od daty terminu płatności możliwe jest skorzystanie z procedury postępowania w odniesieniu do nieściągalnych wierzytelności, pod warunkiem, że:

- 1) wierzytelności zostały uprzednio wykazane w deklaracji jako sprzedaż opodatkowana i podatek należny;
- 2) czynność została dokonana na rzecz podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny, niebędącego w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub w trakcie likwidacji (informację o przedsiębiorcach posiadających osobowość prawną można pozyskać ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu>, natomiast osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wszelkie zmiany zgłaszają do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez wójta, burmistrza);
- 3) na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej (chodzi o deklarację zbiorczą tj. składaną przez Gminę Miejską Kraków), w której dokonana zostanie korekta wierzyciel i dłużnik są zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni (informację tę można zweryfikować na portalu podatkowym Ministerstwa Finansów w wykazie prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zwanym „Białą listą podatników VAT”: <https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka> – informację należy wydrukować bądź zapisać w formie elektronicznej);
- 4) do dnia złożenia przez wierzyciela deklaracji podatkowej wierzytelność nie została uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie;
- 5) od daty wystawienia faktury dokumentującej wierzytelność nie upłynęły 2 lata licząc od końca roku, w którym została wystawiona;
- 6) na dzień poprzedzający dzień złożenia deklaracji podatkowej, w której dokonana zostanie korekta dłużnik nie jest w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego, upadłościowego lub w trakcie likwidacji (co może potwierdzić wydruk ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości czy CEIDG).

§ 29.1. Korekty deklaracji VAT dokonuje się poprzez zmniejszenie kwoty podatku należnego oraz podstawy opodatkowania wynikającej z faktury dokumentującej nieściągalną wierzytelność.

2. Korekty dokonuje się w rozliczeniu za okres, w którym upływa 90 dni od daty terminu płatności wierzytelności, określonego w umowie lub na fakturze.

- § 30. W przypadku gdy po złożeniu deklaracji podatkowej, w której dokonano stosownej korekty, należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie, koniecznym jest zwiększenie podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku należnego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podstawę opodatkowania oraz kwotę podatku należnego zwiększa się w odniesieniu do tej części.
- § 31. Pamiętać należy, że zasady powyższe odnoszą się też odpowiednio do nabywcy towarów lub usług, który w ww. okresie (90 dni od terminu płatności) nie uregulował należności na rzecz sprzedawcy. W takim razie Jednostka ma obowiązek zmniejszyć odliczony podatek naliczony w rozliczeniu za okres, w którym upłynął wskazany termin. Korekty nie wykonuje się jeżeli Jednostka ureguluje należność najpóźniej w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, w którym upłynął 90 dzień od dnia upływu płatności tej należności. W przypadku gdy po złożeniu częściowej deklaracji podatkowej, w której dokonano stosownej korekty, należność zostanie uregulowana lub zbyta w jakiegokolwiek formie, Jednostka ma ponownie prawo odliczenia podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym należność została uregulowana lub zbyta. W przypadku częściowego uregulowania należności, podatek odliczony podlega odliczeniu w odniesieniu do tej części.

DZIAŁ VI

ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALEŻNEGO W ODNIESIENIU DO TRANSAKCJI ZAGRANICZNYCH DOTYCZĄCYCH TOWARÓW

Rozdział 1

Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów (WDT)

- § 32. 1. Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów – to wywóz towarów z terytorium kraju w wykonaniu czynności określonych w art. 7 na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju.
2. Za wewnątrzwspólnotową dostawę towarów uznaje się również przemieszczenie towarów własnych podatnika z Polski na terytorium innego państwa członkowskiego UE, jeżeli mają służyć działalności gospodarczej podatnika
- § 33. WDT występuje, gdy łącznie spełnione są następujące warunki
- 1) dokonujący dostawy jest podatnikiem VAT-czynnym, który na moment złożenia deklaracji podatkowej, w której wykazuje tę dostawę towarów - jest zarejestrowany jako podatnik VAT-UE;
 - 2) nabywca jest podatnikiem podatku od wartości dodanej (lub osobą prawną niebędącą podatnikiem podatku od wartości dodanej) i posiada właściwy i ważny numer identyfikacyjny dla transakcji wewnątrzwspólnotowych, nadany mu przez właściwe dla niego państwo członkowskie - nabywca jest obowiązany do podania tego numeru dostawcy;
 - 3) dokonano wywozu towarów z terytorium Polski na terytorium innego państwa członkowskiego w wyniku dokonanej dostawy towarów;
 - 4) dostawca przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za dany okres

rozliczeniowy, posiada w swojej dokumentacji dowody, że towary będące przedmiotem WDT zostały wywiezione z terytorium kraju i dostarczone do nabywcy na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju.

§ 34. 1. Nie uznaje za WDT dostawy następujących towarów:

- 1) statków, tankowców, części do środków transportu morskiego, środków transportu lotniczego oraz części zamiennych itp. (o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 1, 3, 6, 10 i 18 ustawy o VAT);
 - 2) opodatkowanych przy zastosowaniu procedury marży w zakresie dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków nabytych uprzednio przez tego podatnika w ramach prowadzonej działalności, w celu odprzedaży.
2. Natomiast w przypadku przemieszczenia własnego towarów nie uznaje się tych czynności za WDT, gdy np. przemieszczenie to ma charakter tymczasowy lub dotyczy towarów instalowanych lub montowanych w innym państwie członkowskim, będących przedmiotem sprzedaży wysyłkowej czy przemieszczanych na pokładach statków, samolotów lub pociągów z przeznaczeniem do dostawy pasażerom. (zob. art.13 ust. 3 i ust. 4 ustawy o VAT).

§ 35. 1. W odniesieniu do wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów ma zastosowanie stawka VAT w wys. 0%.

2. Stawka 0% nie ma zastosowania, jeżeli podatnik nie dopełnił obowiązku złożenia informacji podsumowującej lub złożona informacja podsumowująca nie zawiera prawidłowych danych dotyczących wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów zgodnie z wymogami określonymi w art. 100 ust. 8 ustawy o VAT, chyba że podatnik należycie na piśmie wyjaśnił uchybienie naczelnikowi urzędu skarbowego.

§ 36. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do WDT powstaje z chwilą wystawienia faktury przez podatnika, nie później jednak niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy. Zaliczka nie powoduje jednak powstania obowiązku podatkowego.

§ 37. Podstawą opodatkowania WDT jest wszystko co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych przez podatnika

Podstawa opodatkowania obejmuje:

- 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
- 2) koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy od nabywcy.

§ 38. Dokonanie WDT winno być każdorazowo udokumentowane wystawioną fakturą (nie wystawia się jednak faktury zaliczkowej - art. 106b ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT), która winna dodatkowo wskazywać:

- 1) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, poprzedzony kodem PL;
- 2) numer, za pomocą którego nabywca towaru jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od

wartości dodanej w danym państwie członkowskim, zawierający dwuliterowy kod stosowany na potrzeby podatku od wartości dodanej właściwy dla tego państwa członkowskiego.

§ 39. 1. Dowodami, na podstawie których dostawca winien wykazać, że nastąpiło WDT są następujące dokumenty, jeżeli łącznie potwierdzają dostarczenie towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów do nabywcy znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju:

- 1) dokumenty przewozowe otrzymane od przewoźnika (spedytora), odpowiedzialnego za wywóz towarów z terytorium kraju, z których jednoznacznie wynika, że towary zostały dostarczone do miejsca ich przeznaczenia na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium kraju - w przypadku gdy przewóz towarów jest zlecany przewoźnikowi (spedytorowi);
- 2) specyfikacja poszczególnych sztuk ładunku, przy czym w sytuacji gdy wywóz zorganizowany został przez dostawcę lub nabywcę własnymi środkami transportu, to dostawca powinien posiadać dokument zawierający co najmniej:
 - a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres siedziby działalności gospodarczej lub miejsca zamieszkania podatnika dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów oraz nabywcy tych towarów,
 - b) adres, pod który są przewożone towary, w przypadku gdy jest inny niż adres siedziby działalności gospodarczej lub miejsca zamieszkania nabywcy,
 - c) określenie towarów i ich ilości,
 - d) potwierdzenie przyjęcia towarów przez nabywcę do miejsca, o którym mowa w pozycji a lub b, znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju,
 - e) rodzaj oraz numer rejestracyjny środka transportu, którym są wywożone towary lub numer lotu - w przypadku gdy towary przewożone są środkami transportu lotniczego.
2. W przypadku gdy ww. dokumenty nie potwierdzają jednoznacznie dostarczenia towarów do nabywcy znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju towarów, dowodami potwierdzającymi WDT mogą być również inne dokumenty, w szczególności:
 - 1) korespondencja handlowa z nabywcą, w tym jego zamówienie;
 - 2) dokumenty dotyczące ubezpieczenia lub kosztów frachtu;
 - 3) dokument potwierdzający zapłatę za towar, z wyjątkiem przypadków, gdy dostawa ma charakter nieodpłatny lub zobowiązanie jest realizowane w innej formie, w takim przypadku inny - dokument stwierdzający wygaśnięcie zobowiązania;
 - 4) dowód potwierdzający przyjęcie przez nabywcę towaru na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju.
3. W art.45a rozporządzenia wykonawczego nr 282/2011 wskazano katalog dowodów, których posiadanie pozwala domniemywać, że towar został dostarczony do nabywcy w innym państwie UE i może zastosować stawkę 0%.

§ 40. 1. Jeżeli podatnik nie posiada dokumentów przed upływem terminu do złożenia deklaracji podatkowej za okres miesięczny, to

- 1) nie wykazuje tej dostawy w ewidencji za ten okres (np. styczeń br.);

- 2) czeka na dokumenty do upływu terminu do złożenia deklaracji za następny miesiąc (w tym przypadku luty br.);
 - 3) jeśli nadal nie otrzyma dokumentów to znów nie wykazuje tej dostawy i czeka na dokumenty do upływu terminu do złożenia deklaracji za kolejny po następnym okresie rozliczeniowym (w tym przypadku za marzec br.);
 - 4) a jeśli i w tym terminie ich nie otrzyma, to w rozliczeniu za ten miesiąc (marzec br.) wykazuje dostawę ze stawką właściwą dla dostawy danego towaru na terytorium kraju.
2. Otrzymanie dowodów w terminie późniejszym, upoważnia podatnika do wykazania WDT ze stawką 0% w ewidencji sprzedaży za okres rozliczeniowy, w którym dostawa ta została dokonana i dokonania korekty deklaracji podatkowej oraz odpowiednio informacji podsumowującej.

§ 41. W odniesieniu do wyrobów akcyzowych oraz nowych środków transportu obowiązują szczególne zasady rozliczania ich WDT.

Rozdział 2

Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT)

- § 42.1. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów - to nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel towarami, które w wyniku dokonanej dostawy są wysyłane lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu przez dokonującego dostawy, nabywcę towarów lub na ich rzecz.
2. Za wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium Polski będzie również uznane przemieszczenie towarów własnych podatnika od wartości dodanej z państwa członkowskiego UE na terytorium Polski.

§ 43. WNT występuje, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:

- 1) dokonujący dostawy jest podatnikiem podatku od wartości dodanej, lub podatnikiem VAT;
- 2) nabywca jest podatnikiem VAT (albo osobą prawną niebędącą podatnikiem) lub podatnikiem podatku od wartości dodanej;
- 3) dokonano przywozu towarów z terytorium innego państwa członkowskiego na terytorium Polski w wyniku dokonanej dostawy towarów;
- 4) nabywane towary mają służyć działalności gospodarczej podatnika;
- 5) nabycie nastąpiło za wynagrodzeniem.

§ 44.1. WNT nie występuje gdy:

- 1) dotyczy nabywania towarów przez następujące podmioty:
 - a) rolników ryczałtowych dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej (RR: rolnik dokonujący dostawy produktów rolnych pochodzących z własnej działalności rolniczej lub świadczący usługi rolnicze, korzystający ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT, z wyjątkiem rolnika obowiązującego na podstawie odrębnych przepisów do prowadzenia ksiąg rachunkowych),
 - b) podatników, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane

- podatkiem i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług,
- c) podatników, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT,
 - d) osoby prawne, które nie są podatnikami, jeżeli całkowita wartość wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów na terytorium kraju nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego kwoty 50.000 zł oraz nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty 50.000 zł;
- 2) dostawa towarów, w wyniku której ma miejsce wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium kraju:
- a) nie stanowiła u podatnika polskiego VAT (art. 15), albo nie stanowiłaby u podatnika podatku od wartości dodanej, dostawy towarów, o której mowa w art. 7, lub stanowiła albo stanowiłaby taką dostawę towarów, ale dokonywaną przez podatnika, u którego sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT, albo podatnika podatku od wartości dodanej, do którego miałyby zastosowanie podobne zwolnienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przedmiotem dostawy są nowe środki transportu, lub
 - b) stanowiłaby dostawę towarów, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT (dostawa z montażem);
- 3) dostawa dotyczy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków (o których mowa w art. 120 ust. 1 ustawy o VAT), w wyniku której ma miejsce wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium kraju, jest opodatkowana podatkiem od wartości dodanej na terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów przy zastosowaniu procedury marży (odpowiadającej regulacjom zawartym w art. 120 ust. 4 i 5 ww. ustawy), a nabywca posiada dokumenty jednoznacznie potwierdzające nabycie towarów na tych zasadach;
- 4) dostawa towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków (o których mowa w art. 120 ust. 1 ustawy o VAT), w wyniku której ma miejsce wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium kraju, jest dokonywana przez organizatora aukcji (licytacji) oraz do dostawy tej zastosowano szczególne zasady opodatkowania podatkiem od wartości dodanej obowiązujące w państwie członkowskim rozpoczęcia transportu lub wysyłki, stosowane do dostaw towarów dokonywanych przez organizatora aukcji (licytacji), wyłączające uznanie dostawy towarów za czynność odpowiadającą wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów, pod warunkiem posiadania przez nabywcę dokumentów jednoznacznie potwierdzających nabycie towarów na tych szczególnych zasadach.
2. Nie stanowi także WNT przemieszczenie towarów własnych na terytorium Polski m.in. jeżeli ma ono charakter tymczasowy (np. w celu ich wyeksportowania lub wykonania na nich usług na terytorium Polski) lub dotyczy towarów instalowanych lub montowanych w Polsce, będących przedmiotem sprzedaży wysyłkowej czy przemieszczanych na pokładach statków, samolotów lub pociągów z przeznaczeniem do dostawy pasażerom (ustawa określa ściśle warunki, kiedy przemieszczenie towarów ma charakter tymczasowy – *zob. art.12 ustawy o VAT*).

§ 45. Do wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – co do zasady – ma zastosowanie stawka taka, jak do dostawy analogicznych towarów na terytorium kraju. Zwalnia się jednak od podatku VAT wewnątrzwspólnotowe nabycie jedynie w przypadku:

- 1) towarów, do których miałyby zastosowanie przepisy art. 43 ust. 1 pkt 5-8 ustawy o VAT, w szczególności:
 - a) transakcje, łącznie z pośrednictwem, dotyczące walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy, z wyłączeniem banknotów i monet będących przedmiotami kolekcjonerskimi, za które uważa się monety ze złota, srebra lub innego metalu oraz banknoty, które nie są zwykle używane jako prawny środek płatniczy lub które mają wartość numizmatyczną,
 - b) dostawę złota dla Narodowego Banku Polskiego;
- 2) towarów, których import na warunkach określonych w przepisach dotyczących importu towarów byłby zwolniony od podatku.

§ 46. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do WNT (podobnie jak w przypadku WDT) powstaje z chwilą wystawienia faktury przez podatnika, nie później jednak niż 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano tej dostawy. Zaliczka nie powoduje jednak powstania obowiązku podatkowego.

§ 47. Podstawą opodatkowania WNT jest wszystko co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych przez podatnika

Podstawa opodatkowania obejmuje:

- 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
- 2) koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy od nabywcy.

§ 48.1. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów uznaje się za dokonane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu.

2. Nie wyłączając zastosowania powyższej reguły, w przypadku gdy nabywca towaru, przy WNT podał numer przyznany mu przez dane państwo członkowskie dla celów transakcji wewnątrzwspólnotowych inne niż państwo członkowskie, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów uznaje się za dokonane również na terytorium tego państwa członkowskiego, chyba że nabywca udowodni, że wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów:

- 1) zostało opodatkowane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, lub
- 2) zostało uznane za opodatkowane na terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu, ze względu na zastosowanie procedury uproszczonej w wewnątrzwspólnotowej transakcji trójstronnej.

Uwaga! Nie można odliczyć podatku naliczonego w przypadku opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, o którym mowa w ustępie powyżej,

na terytorium kraju z powodu podania numeru „PL”, w sytuacji gdy towary w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju (art. 88 ust. 6 ustawy o VAT).

Rozdział 3

Import usług i usługi poza terytorium kraju

§ 49. W przypadku świadczenia lub nabywania usług w transakcjach z kontrahentami zagranicznymi, celem opodatkowania podatkiem od towarów i usług, należy stosować zasadę „trzech kroków”:

- 1) określić **rodzaj danej usługi**;
- 2) ustalić **miejsce świadczenia usługi** (tzw. prawnego miejsca świadczenia, które nie musi być zgodne z faktycznym – fizycznym miejscem świadczenia);
- 3) ustalić **kto będzie zobowiązany do rozliczenia podatku VAT** (lub innego) – czy świadczący usługę, czy nabywca usługi.

§ 50. Miejsce świadczenia usług

1. Ustalając miejsce świadczenia usług (zarówno świadczonych przez Jednostkę, jak i nabywanych) należy w pierwszej kolejności wziąć pod uwagę kim jest nabywca tzn. czy jest podatnikiem VAT czy też nie.

Dla potrzeb stosowania przepisów w zakresie określenia miejsca świadczenia usług ustawa wprowadza szczególną definicję podatnika, uznając, że jest nim każdy podmiot, który wykonuje samodzielnie działalność gospodarczą (i to zarówno zdefiniowaną w ustawie o VAT, jak i zdefiniowaną w innych systemach prawnych, której definicja odpowiada tej przyjętej w polskich przepisach), jak również osoba prawna niebędąca podatnikiem zidentyfikowana (lub zobowiązana do identyfikacji) w państwie członkowskim Unii Europejskiej do celów podatku od towarów i usług lub podatku od wartości dodanej. Definicja podatnika obejmuje zatem również podatników podatku od wartości dodanej czy podatku o podobnym charakterze, a w przypadku gdy w danym systemie prawnym brak jest tego rodzaju podatków, każdy podmiot wykonujący samodzielnie działalność gospodarczą odpowiadającą działalności gospodarczej określonej w przepisach o podatku od towarów i usług.

2. Wskutek rozróżnienia usług pod kątem nabywcy należy przyjąć, że są **2 zasady ogólne** ustalania miejsca świadczenia usług zależne od tego czy są świadczone na rzecz podatnika (zasada uregulowana w **art. 28b ustawy o VAT**) czy są świadczone na rzecz podmiotu, który nie jest podatnikiem VAT – dla „niepodatnika” (**art. 28c ustawy o VAT**).
3. **Miejsce świadczenia usług na rzecz podatnika – B2B** (business to business, tł. biznes dla biznesu – pomiędzy przedsiębiorcami):
 - 1) zasadą podstawową jest, że miejscem świadczenia usług na rzecz innego podatnika VAT - jest miejsce, w którym usługobiorca posiada siedzibę działalności gospodarczej albo stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (w przypadku gdy usługi są świadczone w (lub ze) stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, które znajduje się w innym miejscu niż jego siedziba działalności gospodarczej), a w sytuacji gdy usługobiorca nie posiada siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, to należy wziąć pod uwagę miejsce, w którym

- posiada on stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu;
- 2) zastrzec należy, że jeżeli usługi są przeznaczone wyłącznie na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych lub członków stowarzyszenia, do określenia miejsca świadczenia stosuje się zasady B2C.
4. **Miejsce świadczenia usług na rzecz podmiotu niebędącego podatnikiem - B2C** (biznes to customer, tł. biznes na rzecz konsumenta). Zasadą podstawową w tym przypadku jest, że miejscem świadczenia usług na rzecz podmiotu, który nie jest podatnikiem VAT - jest miejsce, w którym usługodawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, albo stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (w przypadku gdy usługi są świadczone w (lub ze) stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, które znajduje się w innym miejscu niż jego siedziba działalności gospodarczej), a w sytuacji gdy usługodawca nie posiada siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, to należy wziąć pod uwagę miejsce, w którym posiada on stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu.
 5. Jeżeli przepisy nie określają dla konkretnych usług odrębnej zasady określania miejsca świadczenia, zawsze będą miały zastosowanie wyżej wskazane reguły podstawowe (odrębna dla świadczenia dla podatnika i odrębna w przypadku świadczenia dla podmiotu niebędącego podatnikiem). Jednak od zasad ogólnych zostały wprowadzone pewne odstępstwa.
 6. **Ustalanie miejsca świadczenia usług wg zasad szczególnych:**
 - 1) usługi związane z nieruchomościami (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia usług związanych z nieruchomościami, w tym usług świadczonych przez rzeczoznawców, pośredników w obrocie nieruchomościami, usług zakwaterowania w hotelach lub obiektach o podobnej funkcji, takich jak ośrodki wczasowe lub miejsca przeznaczone do użytku jako kempingi, użytkowania i używania nieruchomości oraz usług przygotowywania i koordynowania prac budowlanych, takich jak usługi architektów i nadzoru budowlanego, jest miejsce położenia nieruchomości;
 - 2) usługi transportu pasażerów (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia usług transportu pasażerów jest miejsce, gdzie odbywa się transport, z uwzględnieniem pokonanych odległości;
 - 3) w przypadku wstępu (dla każdego nabywcy) na imprezy kulturalne, artystyczne, sportowe, naukowe, edukacyjne, rozrywkowe lub podobne takie jak targi i wystawy, oraz usługi pomocnicze do tych usług - miejscem świadczenia jest miejsce w którym te imprezy faktycznie się odbywają;
 - 4) usługi restauracyjne i cateringowe (dla każdego nabywcy) - miejscem ich opodatkowania jest miejsce, gdzie te usługi są faktycznie wykonywane (wyjątkiem jest świadczenie usług restauracyjnych i cateringowych na pokładach statków, statków powietrznych lub pociągów podczas części transportu pasażerów wykonanej na terytorium Unii Europejskiej, bo wówczas miejscem świadczenia jest miejsce rozpoczęcia przewozu osób);
 - 5) usługi krótkoterminowego wynajmu środków transportu (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia jest miejsce, w którym te środki transportu są rzeczywiście oddawane do dyspozycji usługobiorcy;

- 6) usługi turystyki o których mowa w art. 119 ustawy o VAT (dla każdego nabywcy) - miejscem świadczenia jest miejsce, gdzie świadczący usługę ma siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania (albo stałe miejsce prowadzenia działalności);
- 7) usługi transportu towarów świadczone dla podatnika - miejscem świadczenia tych usług jest:
 - a) terytorium znajdujące się poza terytorium Unii Europejskiej – dotyczy to przypadku gdy transport ten jest wykonywany w całości poza terytorium Unii Europejskiej, a nabywca posiada na terytorium kraju siedzibę działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, dla którego są świadczone te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, posiada na terytorium kraju stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu,
 - b) terytorium kraju – dotyczy to przypadku gdy transport ten jest wykonywany w całości na terytorium kraju, a nabywca posiada na terytorium państwa trzeciego siedzibę działalności gospodarczej, stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, dla którego są świadczone te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, posiada na terytorium państwa trzeciego stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu;
- 8) usługi transportu towarów dla „niepodatników” - miejscem świadczenia tych usług jest:
 - a) co do zasady miejsce, w którym odbywa się transport, z uwzględnieniem pokonanych odległości, lub
 - b) miejsce, gdzie transport towarów się rozpoczyna, ale tylko wówczas, gdy rozpoczęcie i zakończenie ma miejsce odpowiednio na terytorium dwóch różnych państw członkowskich (miejsce rozpoczęcia transportu oznacza miejsce, w którym faktycznie rozpoczyna się transport towarów, niezależnie od pokonanych odległości do miejsca, gdzie znajdują się towary, a miejsce zakończenia transportu oznacza miejsce, w którym faktycznie kończy się transport towarów);
- 9) usługi pomocnicze do usług transportowych (takich jak załadunek, rozładunek, przeładunek lub podobne usługi) oraz wyceny podzielonego majątku ruchomego dla „niepodatników” – miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym usługi są faktycznie wykonywane;
- 10) usługi pośredników dla „niepodatników” - miejscem świadczenia usług przez pośredników działających w imieniu i na rzecz osób trzecich jest miejsce, w którym dokonywana jest podstawowa transakcja;
- 11) usługi elektroniczne, telekomunikacyjne, nadawcze dla „niepodatników” - miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym nabywca posiada siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, przy czym zasada ta nie ma zastosowania gdy łącznie spełnione są następujące warunki:
 - a) usługodawca posiada siedzibę działalności gospodarczej (a w razie braku takiej siedziby - stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu) tylko na terytorium jednego państwa członkowskiego,

- b) usługi te są świadczone na rzecz podmiotów posiadających siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium państwa członkowskiego podmiotu świadczącego usługę,
 - c) całkowita wartość usług, pomniejszona o kwotę podatku, nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10.000 euro lub jej równowartości (w przypadku usługodawcy polskiego a więc posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby - stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju – to wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42.000 zł);
- 12) usługi niematerialne dla „niepodatników” spoza UE - miejscem świadczenia usług jest miejsce, gdzie nabywca posiada siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, a dotyczy to usług:
- a) sprzedaży praw lub udzielania licencji i sublicencji, przeniesienia lub cesji praw autorskich, patentów, praw do znaków fabrycznych, handlowych, oddania do używania wspólnego znaku towarowego albo wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego, albo innych pokrewnych praw,
 - b) reklamy,
 - c) doradczych, inżynierskich, prawniczych, księgowych oraz usług podobnych do tych usług,
 - d) przetwarzania danych, dostarczania informacji oraz usług tłumaczeń,
 - e) bankowych, finansowych, ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, z wyjątkiem wynajmu sejfów przez banki,
 - f) dostarczania (oddelegowania) personelu,
 - g) wynajmu, dzierżawy lub innych o podobnym charakterze, których przedmiotem są rzeczy ruchome, z wyjątkiem środków transportu, za które uznaje się również przyczepy i naczepy oraz wagony kolejowe,
 - h) polegających na zapewnieniu dostępu do systemów gazowych, systemów elektroenergetycznych lub do sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej,
 - i) przesyłowych, w tym gazu w systemie gazowym, energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym, energii cieplnej lub chłodniczej przez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej,
 - j) polegających na zobowiązaniu się do powstrzymania się od dokonania czynności lub posługiwania się prawem, o których mowa w powyższych punktach.

7. W rozporządzeniu wykonawczym nr 282/2011 zostały ujęte szczegółowe zasady dokonywania rozliczeń związanych z miejscem świadczenia usług.

§ 51. Zidentyfikowanie miejsca świadczenia danych usług pozwala na stwierdzenie, w którym państwie dana usługa jest świadczona, przy czym:

- 1) jeśli usługę świadczy Gmina – to identyfikacja miejsca świadczenia usług na terytorium Polski, oznacza, że jest to usługa krajowa opodatkowana na zasadach analogicznych jak inne usługi krajowe, a jeśli miejsce opodatkowania zostanie rozpoznane na terytorium innego kraju – oznacza to, że należy daną usługę traktować jako „usługę poza terytorium kraju”;

- 2) jeśli usługę Gmina nabywa – to identyfikacja miejsca świadczenia usług na terytorium Polski, oznacza, że usługę tę należy traktować jako import usług, a jeśli miejsce opodatkowania zostanie rozpoznane na terytorium innego kraju – to usługa ta nie rodzi żadnych obowiązków w zakresie podatku VAT (jest neutralna podatkowo w zakresie tego podatku).

§ 52. Usługi poza terytorium kraju.

1. W przypadku świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju, czynności te:
 - 1) winny być uwzględnione w ewidencji sprzedaży;
 - 2) w deklaracji winny być wykazane tylko te, co do których występuje prawo do odliczenia podatku naliczonego od nabycia towarów i usług z nimi związanych, co dotyczy takich usług które gdyby były świadczone na terytorium kraju uprawniałyby do takiego odliczenia, a więc byłyby opodatkowane podatkiem VAT (nie korzystałyby ze zwolnienia z tego podatku);
 - 3) w informacji podsumowującej wykazuje się tylko te usługi, które łącznie spełniają następujące warunki:
 - a) realizowane są na rzecz podatnika podatku od wartości dodanej lub osoby prawnej niebędącej takim podatnikiem, zidentyfikowanych na potrzeby podatku od wartości dodanej,
 - b) nabywca posiada siedzibę (lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej do którego dane usługi są świadczone) na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - c) miejsce świadczenia usług ustalono zgodnie z zasadą podstawową wynikającą z art. 28b ustawy o VAT (zasada ogólna dotycząca miejsca świadczenia usług dla podatnika),
 - d) są to usługi inne niż zwolnione od podatku od wartości dodanej lub opodatkowane stawką 0% (fakt czy dane usługi są traktowane jako zwolnione z VAT lub opodatkowane VAT należy ocenić przez pryzmat przepisów krajowych), dla których zobowiązaniem do zapłaty podatku od wartości dodanej jest usługobiorca.
2. Podatnicy świadczący usługi, których miejscem świadczenia nie jest terytorium kraju, są obowiązani w prowadzonej ewidencji podać:
 - 1) nazwę usługi;
 - 2) wartość usługi bez podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze.
3. Obowiązek podatkowy z tytułu tych usług ustala się na zasadach dotyczących analogicznych usług świadczonych na terytorium Polski.
4. W przypadku wykonania usługi, dla których obowiązaniem do rozliczenia podatku, podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi – faktura winna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie” (art. 106e ust. 1 pkt 18 ustawy o VAT). Faktura powinna ponadto zawierać numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, poprzedzony kodem PL, oraz numer, za pomocą którego nabywca usługi jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej w danym państwie członkowskim, zawierający dwuliterowy kod stosowany na potrzeby podatku od wartości dodanej właściwy dla tego państwa członkowskiego.

§ 53. Import usług.

1. Import usług Jednostka winna rozpoznać, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) Jednostka (Gmina) nabywa usługę;
 - 2) podatnik świadczący usługę nie posiada siedziby działalności gospodarczej oraz stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, a w przypadku usług związanych z nieruchomością świadczący nie jest zarejestrowany w Polsce jako czynny podatnik VAT;
 - 3) miejsce świadczenia danej usługi znajduje się na terytorium kraju.
2. W przypadku rozpoznania importu usług – zobowiązany do rozliczenia podatku VAT z tytułu tej transakcji jest nabywca (Jednostka).
3. Podstawę opodatkowania z tytułu importu usług ustala się stosując przepisy odpowiednie jak w przypadku transakcji krajowych. Podstawa opodatkowania w tym przypadku obejmuje więc wszystko, co stanowi zapłatę, którą usługobiorca zapłacił usługodawcy lub ma zapłacić z tytułu nabycia usług, pamiętając również o tym, że obejmuje również:
 - 1) podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty podatku;
 - 2) oraz koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, należne usługodawcy od usługobiorcy.Podstawy opodatkowania nie określa się tylko wówczas gdy wartość usługi została wliczona do podstawy opodatkowania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, albo gdy wartość usługi, na podstawie odrębnych przepisów, zwiększa wartość celną importowanego towaru.
4. Obowiązek podatkowy w imporcie usług powstaje co do zasady z chwilą wykonania usługi, przy czym jeżeli przed wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę - to obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty. Występują także wyjątki dotyczące m.in. usług zwolnionych od podatku zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37-41 ustawy o VAT (obowiązek powstaje z chwilą dokonania zapłaty) usług budowlanych lub budowlano-montażowych (obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury).
5. Do importu usług zastosowanie mają stawki podatku VAT lub zwolnienia z opodatkowania, które byłyby właściwe dla świadczenia analogicznych usług, gdyby czynności te były wykonywane na zasadach ogólnych.
6. W związku z zakupem usługi od kontrahenta zagranicznego Jednostka (jako nabywca) zobowiązana jest do naliczenia kwoty podatku należnego z tytułu dokonanej transakcji i ujęcia jej w rejestrze sprzedaży oraz wykazania w cząstkowym pliku JPK_V7M za właściwy okres rozliczeniowy.
7. Kwota podatku należnego od importu usług stanowi dla Jednostki kwotę podatku naliczonego do odliczenia na zasadach określonych w przepisach ustawy o VAT.

Rozdział 4

Przeliczanie na PLN kwot w walutach obcych dla celów opodatkowania VAT

- § 54.1. Zasadą jest, że przeliczenia kwot zafakturowanych w walucie obcej dokonuje się według kursu średniego danej waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy, poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego. Podatnik może

wybrać sposób przeliczania tych kwot na złote według ostatniego kursu wymiany, opublikowanego przez Europejski Bank Centralny na ostatni dzień, poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego; w takim przypadku waluty inne niż euro przelicza się z zastosowaniem kursu wymiany każdej z nich względem euro.

2. W przypadku usług wstępu na imprezy masowe, w rozumieniu ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania wyrażone w walucie obcej mogą być przeliczane na złote zgodnie z przepisami celnymi stosowanymi na potrzeby obliczania wartości celnej importowanych towarów.

DZIAŁ VII DOKUMENTOWANIE TRANSAKCJI

§ 55. Ogólne zasady dokumentowania transakcji sprzedaży i zakupu towarów i usług w GMK zawarte są w załączniku nr 3 do niniejszego Zarządzenia pn. „Zasady planowania, dokumentowania, ewidencjonowania (wraz ze schematami księgowania) i sprawozdawczości w zakresie rozliczania VAT w GMK oraz przepływy finansowe”.

§ 56. 1. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podatników VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami, powstaje obowiązek wystawienia faktury, która zawiera następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;
- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
- 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
- 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
- 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
- 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
- 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
- 10) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
- 11) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
- 12) stawkę podatku;
- 13) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
- 14) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
- 15) kwotę należności ogółem.

2. Na fakturze sprzedaży nie jest wymagany podpis sprzedawcy ani nabywcy. Jednak – jak wskazano w § 10 ust. 13 załącznika nr 3 do niniejszego Zarządzenia pn. „Zasady planowania, dokumentowania, ewidencjonowania (wraz ze schematami księgowania) i sprawozdawczości w zakresie podatku VAT w GMK oraz przepływy finansowe” - ze względu na późniejszą konieczność sądowego dochodzenia ewentualnych roszczeń wskazane jest dla celów dowodowych posiadanie potwierdzenia odbioru faktury.

§ 57. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług zwolnionych z opodatkowania prawidłowo wystawiona faktura powinna dodatkowo zawierać:

- 1) przepis ustawy albo aktu wydanego na podstawie ustawy, na podstawie którego podatnik stosuje zwolnienie od podatku;
- 2) przepis dyrektywy 2006/112/WE, który zwalnia od podatku taką dostawę towarów lub takie świadczenie usług, lub
- 3) inną podstawę prawną wskazującą na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług korzysta ze zwolnienia.

§ 58. W przypadku dostawy towarów lub świadczenia usług, dla których obowiązującym do rozliczenia podatku od wartości dodanej lub podatku o podobnym charakterze jest nabywca towaru lub usługi, prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „odwrotne obciążenie”.

§ 59. W przypadku dokonywania dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, w których kwota należności ogółem (wartość brutto) przekracza 15.000,00 zł prawidłowo wystawiona faktura powinna zawierać wyrazy „mechanizm podzielnej płatności.

§ 60. Kwoty podatku wykazuje się w złotych. Kwoty podatku wyrażone w walucie obcej przelicza się na złotówki zgodnie z przepisami ustawy o VAT stosowanymi do określenia podstawy opodatkowania. Kwoty wykazywane w fakturze zaokrągla się do pełnych groszy, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomija się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza.

§ 61. Faktury wystawia się co najmniej w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje nabywca, a drugi zachowuje w swojej dokumentacji podatnik dokonujący sprzedaży.

§ 62. W przypadku sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej potwierdzonej paragonem fiskalnym fakturę na rzecz podatnika VAT lub podatku od wartości dodanej, wystawia się wyłącznie, jeżeli paragon potwierdzający dokonanie tej sprzedaży zawiera numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT lub podatku od wartości dodanej.

§ 63. Faktury korygujące

1. W przypadku gdy po wystawieniu faktury:

- 1) udzielono obniżki ceny w formie rabatu;
- 2) udzielono opustów i obniżek cen;
- 3) dokonano zwrotu podatnikowi towarów i opakowań;
- 4) dokonano zwrotu nabywcy całości lub części zapłaty (zaliczki);
- 5) podwyższono cenę lub stwierdzono pomyłkę w cenie, stawce, kwocie podatku lub w jakiegokolwiek innej pozycji faktury;

- podatnik wystawia fakturę korygującą.

2. Faktura korygująca powinna zawierać:
 - 1) wyrazy "FAKTURA KORYGUJĄCA" albo wyraz "KOREKTA";
 - 2) numer kolejny oraz datę jej wystawienia;
 - 3) dane zawarte w fakturze, której dotyczy faktura korygująca, obejmujące: datę jej wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, imiona i nazwiska lub nazwy podatnika VAT i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT, numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
 - 4) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi objętych korektą;
 - 5) przyczynę korekty;
 - 6) jeżeli korekta wpływa na zmianę podstawy opodatkowania lub kwoty podatku należnego - odpowiednio kwotę korekty podstawy opodatkowania lub kwotę korekty podatku należnego z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej;
 - 7) w przypadkach innych niż wskazane w ust. 1 - prawidłową treść korygowanych pozycji.
3. W przypadku gdy podatnik udziela opustu lub obniżki ceny w odniesieniu do wszystkich dostaw towarów lub usług dokonanych lub świadczonych na rzecz jednego odbiorcy w danym okresie, faktura korygująca (oprócz danych wymienionych w ust. 2) powinna zawierać wskazanie okresu, do którego odnosi się udzielany opust lub obniżka.
4. W przypadku, gdy Jednostka obniża kwotę VAT należnego (w tym gdy zmiana taka jest wynikiem pomyłki w kwocie VAT na fakturze, której dotyczy faktura korygująca), koniecznym jest posiadanie potwierdzenia odbioru faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę.
5. Warunku posiadania przez Jednostkę potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę, nie stosuje w następujących przypadkach:
 - 1) eksportu towarów i wewnątrzspółnotowej dostawy towarów;
 - 2) dostawy towarów i świadczenia usług, dla których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju;
 - 3) sprzedaży mediów m.in. energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, gazu przewodowego, usług dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej, usług dystrybucji gazu przewodowego, usług telekomunikacyjnych oraz usług wymienionych w poz. 24-37, 50 i 51 załącznika nr 3 do ustawy o VAT;
 - 4) gdy podatnik nie uzyskał potwierdzenia mimo udokumentowanej próby doręczenia faktury korygującej i z posiadanej dokumentacji wynika, że nabywca towaru lub usługobiorca wie, że transakcja została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w fakturze korygującej.

§ 64. Noty korygujące.

1. Nabywca towaru lub usługi, który otrzymał fakturę zawierającą pomyłki, z wyjątkiem pomyłek w zakresie:
 - 1) miary i ilości (liczby) dostarczonych towarów lub zakresu wykonanych usług;
 - 2) ceny jednostkowej towaru lub usługi bez kwoty podatku (ceny jednostkowej netto);

- 3) kwoty wszelkich opustów lub obniżek cen, w tym w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej netto;
 - 4) wartości dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - 5) stawki VAT;
 - 6) sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - 7) kwoty podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - 8) kwoty należności ogółem;
- może wystawić fakturę nazywaną „notą korygującą”.
2. Nota korygująca wymaga akceptacji wystawcy faktury.
 3. Nota korygująca powinna zawierać:
 - 1) wyrazy "NOTA KORYGUJĄCA";
 - 2) numer kolejny i datę jej wystawienia;
 - 3) nazwę sprzedawcy i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy i numer za pomocą którego sprzedawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT, a także numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby VAT;
 - 4) dane zawarte w fakturze, której dotyczy nota korygująca (datę wystawienia, kolejny numer nadany w ramach jednej lub więcej serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę, imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy, numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku, datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury);
 - 5) wskazanie treści korygowanej informacji oraz treści prawidłowej.

§ 65. Duplikaty faktur.

1. W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu nabywcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca wystawia ponownie fakturę na wniosek nabywcy.
2. W przypadku gdy faktura będąca w posiadaniu sprzedawcy ulegnie zniszczeniu albo zaginie, sprzedawca wystawia fakturę na podstawie danych zawartych w fakturze posiadanej przez nabywcę.
3. Faktura wystawiona ponownie powinna oprócz danych zawartych na fakturze pierwotnej zawierać wyraz "DUPLIKAT" oraz datę wystawienia duplikatu.

§ 66. Faktury wewnętrzne.

1. W odniesieniu do transakcji, co do których do naliczenia i odprowadzenia do urzędu skarbowego podatku VAT zobowiązany jest nabywca, dokumentem rozliczeniowym w tym zakresie może być dokument wewnętrzny np. faktura wewnętrzna.

Faktura taka powinna zawierać następujące elementy:

- 1) datę wystawienia;
- 2) kolejny numer, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- 3) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;

- 4) numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku;
 - 5) numer, za pomocą którego nabywca towarów lub usług jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej, pod którym otrzymał on towary lub usługi;
 - 6) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi lub datę otrzymania zapłaty, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;
 - 7) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi;
 - 8) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - 9) cenę jednostkową towaru lub usługi bez kwoty podatku (cenę jednostkową netto);
 - 10) wartość dostarczonych towarów lub wykonanych usług, objętych transakcją, bez kwoty podatku (wartość sprzedaży netto);
 - 11) stawkę podatku;
 - 12) sumę wartości sprzedaży netto, z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - 13) kwotę podatku od sumy wartości sprzedaży netto, z podziałem na kwoty dotyczące poszczególnych stawek podatku;
 - 14) kwotę należności ogółem.
2. Dokument wewnętrzny (którym może być także faktura wewnętrzna) jest wystawiany również w przypadku opodatkowania podatkiem VAT czynności nieodpłatnych (o których mowa w § 15 i 16 niniejszego załącznika do Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa).

§ 67. Faktury zaliczkowe.

1. W przypadku gdy, przed wykonaniem usługi lub przed dostawą towaru nastąpi częściowa lub całkowita płatność (zaliczka) przez nabywcę, to obowiązek podatkowy powstaje w dniu otrzymania tej płatności w odniesieniu do wpłaconej kwoty.
2. Wpłatę taką, dokonaną przez podatników VAT lub osób prawnych niebędących podatnikami należy udokumentować poprzez wystawienie faktury.
3. Faktura „zaliczkowa” zawiera wszystkie elementy zwykłej faktury.
4. Faktury „zaliczkowej” nie wystawia się przy dokumentowaniu zaliczek na poczet:
 - 1) wewnątrzspółnotowej dostawy towarów;
 - 2) dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego;
 - 3) świadczenia usług telekomunikacyjnych;
 - 4) świadczenia usług związanych z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych;
 - 5) świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego,
 - 6) świadczenia usług wynajmu, wdzierżawiania, leasingu lub usług o podobnym charakterze;
 - 7) świadczenia usług ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia;
 - 8) świadczenia usług stałej obsługi prawnej i biurowej.
5. W przypadku gdy, faktura „zaliczkowa” nie obejmowała całości należności za dostawę towaru lub świadczenie usługi, wystawia się fakturę „zaliczkową końcową”. Na takim dokumencie należy pomniejszyć sumę wartości towarów lub usług o kwotę otrzymanych

części zapłaty, a tym samym pomniejszyć kwotę podatku o sumę kwot podatku wykazanego w fakturach dokumentujących otrzymanie części zapłaty.

6. Faktura „zaliczkowa końcowa” powinna zawierać wykaz numerów faktur „zaliczkowych” wystawionych przed dostawą towaru lub wykonaniem usługi.
7. W przypadku gdy, faktura „zaliczkowa” obejmowała całość zapłaty za dostawę towaru lub świadczenie usługi, nie wystawia się faktury „zaliczkowej końcowej”.

§ 68. Faktury uproszczone.

1. Podatnik VAT ma prawo do wystawienia faktury uproszczonej tj. niezawierającej wszystkich danych wymaganych dla prawidłowego wystawienia faktury.
2. Faktury uproszczone mogą być wystawione w przypadku, gdy kwota należności ogółem z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług nie przekracza kwoty 450 zł albo kwoty 100 euro (jeżeli kwota należności określona jest w fakturze w euro), pod warunkiem, że zawiera dane pozwalające określić dla poszczególnych stawek podatku kwotę VAT.
3. W fakturach uproszczonych nie wskazuje się nazwy ani adresu nabywcy, jednak umieścić należy jego NIP. Poza tym podatnik wystawiający fakturę uproszczoną ma obowiązek wskazać datę wystawienia dokumentu, przedmiot sprzedanych towarów lub usług oraz kwotę należnego VAT i łączną kwotę należności brutto.
4. Możliwość wystawienia faktury uproszczonej w przypadku transakcji o wartości do 450 zł (lub 100 euro) nie oznacza zakazu wystawiania w takiej sytuacji faktury zawierającej pełną ilość danych, jeśli tylko taka będzie wola podatnika lub nabywcy.
Jednak należy pamiętać, że Jednostka nie może wystawić faktury uproszczonej w celu udokumentowania sprzedaży w odniesieniu do:
 - 1) wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów;
 - 2) sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju;
 - 3) w przypadku gdy faktura wystawiana jest na żądanie osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej;
 - 4) dostawy towarów i świadczenia usług na terytorium państwa członkowskiego innego niż terytorium kraju, dla których osobą zobowiązaną do zapłaty podatku od wartości dodanej jest nabywca towaru lub usługobiorca.
5. Faktury uproszczone wystawia się w terminach przewidzianych dla zwykłych faktur.
6. Paragon fiskalny wystawiony na kwotę do 450 zł lub 100 euro, na którym uwzględniony został numer NIP lub VAT UE nabywcy, stanowi fakturę uproszczoną.

§ 69. Faktury VAT-RR.

1. W przypadku gdy zakup produktów rolnych dokonywany jest od rolnika ryczałtowego zobowiązanym do wystawienia faktury z tytułu dokonania tej transakcji jest nabywca. Oryginał faktury jest przekazywany dostawcy.
2. Fakturę z tytułu zakupu produktów rolnych nabywca wystawia nie wcześniej niż 30 dnia przed datą nabycia towarów i nie później niż 15 dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w który dokonano nabycia, dotyczy to również wpłaty zaliczki.
3. Faktura wystawiana za rolnika ryczałtowego powinna zawierać, co najmniej:
 - 1) imię i nazwisko lub nazwę albo nazwę skróconą dostawcy i nabywcy oraz ich adresy;
 - 2) numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL dostawcy i nabywcy;
 - 3) datę dokonania nabycia oraz datę wystawienia i numer kolejny faktury;

- 4) nazwy nabytych produktów rolnych;
 - 5) jednostkę miary i ilość nabytych produktów rolnych oraz oznaczenie (opis) klasy lub jakości tych produktów;
 - 6) cenę jednostkową nabytego produktu rolnego bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 7) wartość nabytych produktów rolnych bez kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 8) stawkę zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 9) kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku od wartości nabytych produktów rolnych;
 - 10) wartość nabytych produktów rolnych wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku;
 - 11) kwotę należności ogółem wraz z kwotą zryczałtowanego zwrotu podatku, wyrażoną cyfrowo i słownie;
 - 12) czytelne podpisy osób uprawnionych do wystawienia i otrzymania faktury lub podpisy oraz imiona i nazwiska tych osób;
 - 13) oświadczenie dostawcy produktów rolnych w brzmieniu: "Oświadczam, że jestem rolnikiem ryczałtowym zwolnionym od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy VAT".
4. Podstawę opodatkowania w przypadku rolnika ryczałtowego dokonującego dostawy produktów rolnych dla czynnego podatnika VAT stanowi cena netto produktów sprzedawanych powiększona o kwotę zryczałtowanego VAT.
5. Zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych (wystawca faktury VAT RR) kwotę podatku naliczonego, w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonano zapłaty, pod warunkiem, że:
- 1) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną;
 - 2) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem;
 - 3) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty.

§ 70. Faktury - metoda kasowa.

1. Faktury z oznaczeniem „metoda kasowa” wystawiane są przez „małego podatnika”, który wybrał metodę rozliczeń polegającą na tym, że obowiązek podatkowy w odniesieniu do dokonywanych przez niego dostaw towarów i świadczenia usług powstaje:
 - 1) z dniem otrzymania całości lub części zapłaty - w przypadku dokonania dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podatnika VAT zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny;
 - 2) z dniem otrzymania całości lub części zapłaty, nie później niż 180. dnia, licząc od dnia wydania towaru lub wykonania usługi - w przypadku dokonania dostawy towarów lub świadczenia usług na rzecz podmiotu innego niż wymieniony w pkt 1.
2. Mały podatnik, stosujący kasową metodę rozliczania VAT wystawia fakturę na takich samych zasadach co inne podmioty. Faktura wystawiana przez małych podatników powinna zawierać co najmniej:
 - 1) datę jej wystawienia;
 - 2) imiona i nazwiska lub nazwy podatnika i nabywcy towarów lub usług oraz ich adresy;

- 3) nazwę (rodzaj towaru lub usługi);
 - 4) stawkę podatku;
 - 5) sumę wartości sprzedaży netto z podziałem na sprzedaż objętą poszczególnymi stawkami podatku i sprzedaż zwolnioną od podatku;
 - 6) wyrazy "metoda kasowa".
3. Nabywca otrzymujący fakturę, wystawioną przez małego podatnika uzyskuje prawo odliczenia VAT naliczonego nie wcześniej, niż z chwilą jej zapłaty.
4. Faktury oznaczone wyrazami metoda kasowa wystawiane są też w przypadku dostawy przez podatników VAT innych niż „mali”, gdy obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty, a więc w sytuacji:
- 1) wydania towarów przez komitenta komisantowi na podstawie umowy komisu;
 - 2) przeniesienia z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu własności towarów w zamian za odszkodowanie;
 - 3) dokonywanej w trybie egzekucji dostawy towarów;
 - 4) świadczenia, na podstawie odrębnych przepisów, na zlecenie sądów powszechnych, administracyjnych, wojskowych lub prokuratury usług związanych z postępowaniem sądowym lub przygotowawczym, z wyjątkiem usług stanowiących import usług;
 - 5) świadczenia usług finansowych zwolnionych od podatku zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 37-41 ustawy o VAT;
 - 6) otrzymania całości lub części dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze mających bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika.

§ 71. Faktury VAT-marża.

1. Fakturę VAT marża mogą wystawić podatnicy, którzy:
 - 1) dokonują dostawy towarów używanych (np. komis samochodowe);
 - 2) sprzedają dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki;
 - 3) świadczą usługi turystyki.
2. Prawidłowo wystawiona faktura VAT marża powinna zawierać następujące elementy:
 - 1) odpowiednie oznaczenie faktury - w zależności od wykonywanej działalności podatnik powinien umieścić odpowiednią frazę:
 - a) "procedura marży dla biur podróży" - w przypadku świadczenia usług turystyki, dla których podstawę opodatkowania stanowi zgodnie z art. 119 ust.1 ustawy o VAT kwota marży,
 - b) "procedura marży - towary używane" - w przypadku dostawy towarów używanych, dla których podstawą opodatkowania jest marża,
 - c) "procedura marży - dzieła sztuki" - w przypadku dzieł sztuki, dla których podstawą opodatkowania jest marża,
 - d) "procedura marży - przedmioty kolekcjonerskie i antyki" - w przypadku antyków, przedmiotów kolekcjonerskich, dla których podstawą opodatkowania jest marża;
 - 2) datę wystawienia i kolejny numer;
 - 3) imiona i nazwiska albo nazwy (skrótowe) sprzedawcy i nabywcy oraz ich adresy;
 - 4) numery identyfikacji podatkowej sprzedawcy i nabywcy;

- 5) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury; w przypadku sprzedaży o charakterze ciągłym podatnik może podać na fakturze miesiąc i rok dokonania sprzedaży;
 - 6) nazwę towaru lub usługi;
 - 7) miarę i ilość sprzedanych towarów lub zakres wykonanych usług;
 - 8) kwotę należności ogółem.
3. Podatnicy stosujący do rozliczenia VAT procedurę marży zobowiązani są do sporządzania dodatkowego dokumentu, na którym znajdzie się szczegółowe rozliczenie. Dokument ten musi więc jasno wskazywać, za jaką cenę podatnik nabył dany towar lub usługę, a po jakiej sprzedał - i jaka wartość marży powstała do opodatkowania przy tym zdarzeniu. Dokument ten nie jest wydawany klientowi, służy jedynie właściwemu rozliczeniu podatkowemu u sprzedawcy.

DZIAŁ VIII ZASADY ROZLICZANIA PODATKU NALICZONEGO

Rozdział 1 Zasady odliczenia podatku naliczonego

§ 72. Podstawowa zasada odliczania podatku naliczonego.

1. Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (czyli odliczenia lub odzyskania VAT) przysługuje podatnikowi VAT, w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. W świetle powyższej regulacji należy uznać, iż:
 - 1) Jednostce przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego (pełne) od zakupów towarów i usług służących wyłącznie wykonywanym przez Gminę czynnościom opodatkowanym VAT (np. zakup energii elektrycznej wyłącznie na potrzeby wynajmowanego pomieszczenia na cele użytkowe);
 - 2) w przypadku, gdy nabywane towary lub usługi są związane wyłącznie z dokonywaną przez Gminę działalnością gospodarczą, a więc czynnościami, które mieszczą się w zakresie przedmiotowym ustawy o VAT, lecz są to takie czynności, które korzystają ze zwolnienia z opodatkowania - Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego (np. nie będzie przysługiwać prawo odliczenia VAT naliczonego z faktur dokumentujących zakup usług sprzątania lokalu mieszkalnego wynajmowanego na cele mieszkaniowe).
3. Kwota podatku naliczonego stanowi kwotę podatku VAT wynikającą z faktur dokumentujących zakup towarów i usług (a w przypadku zakupów dotyczących niektórych pojazdów samochodowych, o których mowa w § 77 niniejszego załącznika – jest to 50% podatku VAT wynikającego z faktury), w odniesieniu do których przysługuje częściowe prawo do odliczenia podatku naliczonego.
4. W przypadku świadczenia usług, lub dokonywania dostawy towarów, których miejsce opodatkowania znajduje się poza terytorium kraju – Jednostka również ma prawo do

odliczenia podatku naliczonego związanego z nabyciem towarów lub usług służących tym czynnościom, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) dana transakcja, gdyby była wykonana na terytorium kraju, to byłaby opodatkowana podatkiem VAT (istniałoby tym samym prawo do odliczenia VAT związanego z nabyciem towarów lub usług służących takiej sprzedaży),
 - 2) Jednostka posiada dokumenty, z których wynika związek odliczonego podatku z tymi czynnościami wykazanymi jako mające miejsce poza terytorium kraju.
5. Dokumenty, na podstawie których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego stanowią:
- 1) faktury dokumentujące nabycie towarów lub usług od kontrahentów polskich;
 - 2) faktury dokumentujące otrzymanie przez kontrahenta polskiego całości lub części zapłaty przed nabyciem towaru lub wykonaniem usługi;
 - 3) w przypadku importu towarów kwota VAT wynikająca z dokumentu celnego lub deklaracji importowej;
 - 4) faktury VAT-RR wystawione przez nabywcę w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego;
 - 5) dowody księgowe lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów;
 - 6) dowody księgowe lub faktury wewnętrzne wystawione przez nabywcę w przypadku importu usług.

Odliczenie VAT możliwe jest również na podstawie faktur korygujących i duplikatów faktur, stanowiących dokumenty pochodne dokumentów wyżej wymienionych.

§ 73. **Terminy, w których dokonuje się odliczenia podatku naliczonego.**

1. Prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym dochodzi do łącznego spełnienia następujących warunków:
 - 1) powstał obowiązek podatkowy u sprzedawcy;
 - 2) Jednostka jest w posiadaniu faktury zakupu, lub dokumentu celnego (w przypadku importu towarów),
z zastrzeżeniem ust. 9.
2. W przypadku:
 - 1) wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów;
 - 2) importu usług,prawo do odliczenia podatku naliczonego powstaje w miesiącu, w którym dochodzi do łącznego spełnienia następujących warunków:
 - a) powstał obowiązek podatkowy dla tej czynności,
 - b) Jednostka uwzględni kwotę podatku należnego z tytułu ww. czynności w cząstkowej deklaracji, w której jest obowiązana rozliczyć ten podatek, nie później niż w terminie 3 miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów lub usług powstał obowiązek podatkowy,
z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 4.
3. W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów od podatnika podatku od wartości dodanej - jeżeli faktura nie wpłynie w terminie 3 miesięcy od upływu miesiąca, w którym w odniesieniu do nabytych towarów powstał obowiązek podatkowy - należy pomniejszyć odpowiednio podatek naliczony za miesiąc, w którym ten termin upłynął. W momencie otrzymania faktury w terminie późniejszym, ponownie istnieje prawo do odliczenia podatku

naliczonego za okres, w którym Gmina/Jednostka ją otrzymała.

4. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że w odniesieniu do:
 - 1) wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów,;
 - 2) importu usług,jeżeli rozliczenie podatku należnego z tytułu ww. czynności zostanie dokonane w częściowej deklaracji, w której Jednostka jest obowiązana rozliczyć ten podatek, ale dokona tego w formie korekty deklaracji złożonej w terminie późniejszym niż 3 miesiące od upływu miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy z tego tytułu, to prawo do odliczenia podatku naliczonego może być zrealizowane za okres rozliczeniowy, dla którego jeszcze nie upłynął termin złożenia deklaracji tj. na bieżąco.
5. Jeżeli odliczenie podatku naliczonego nie zostało dokonane w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, o którym mowa w ust. 1 i 2 można dokonać odliczenia w rozliczeniu za jeden z dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych.
6. Jeżeli nie zostało dokonane odliczenie podatku naliczonego, pomimo przysługującego prawa, w rozliczeniach, o których mowa w ust. 1 i 5, możliwe jest dokonanie odliczenia podatku naliczonego najpóźniej w terminie 5 lat od początku roku, w którym powstało prawo do odliczenia. Realizacja prawa do odliczenia podatku naliczonego następuje poprzez korektę rozliczenia, w którym powstało prawo do odliczenia podatku VAT. Zasada ta nie dotyczy wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów i importu usług, w odniesieniu do których prawo do odliczenia podatku naliczonego może być zrealizowane wprawdzie również w ciągu 5 lat, ale liczonych od końca roku, w którym powstało prawo do obniżenia podatku należnego.
7. W przypadku gdy nabywca towaru lub usługi otrzymał fakturę korygującą zmniejszającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej, jest on zobowiązany do zmniejszenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres w którym tę fakturę korygującą otrzymał. Jeżeli nie dokonano obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego określonego w fakturze pierwotnej, której korekta dotyczy, obniżenia podatku należnego dokonuje się w rozliczeniu za okres w którym podatnik otrzymał fakturę korygującą.
8. W przypadku gdy nabywca towaru lub usługi otrzymał fakturę korygującą zwiększającą kwotę podatku naliczonego wynikającego z faktury pierwotnej, jest on uprawniony do odliczenia podatku naliczonego w terminie o którym mowa w ust. 1.
9. Wyjątkiem od powiązania terminu odliczania podatku naliczonego przez nabywcę z datą powstania obowiązku podatkowego w odniesieniu do tej czynności (o których mowa w ust. 1), jest ujęcie w ramach podatku naliczonego zryczałtowanego zwrotu dla rolnika ryczałtowego wynikający z faktury VAT-RR potwierdzającej nabycie od tego rolnika ryczałtowego produktów rolnych. W takim przypadku odliczenie może być zrealizowane w rozliczeniu za okres w którym dokonano zapłaty (przy spełnieniu warunków o których mowa w art.116 ust.6 ustawy o VAT).

§ 74. Związek zakupów ze sprzedażą mieszaną – odliczenie częściowe.

1. W celu określenia czy w stosunku do ponoszonych przez Jednostki wydatków związanych z działalnością statutową/publiczną (pozostającą poza zakresem VAT) oraz działalnością gospodarczą opodatkowaną/zwolnioną z VAT, przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego – należy każdorazowo określić, czy wydatek ten:
 - 1) został poniesiony wyłącznie w związku z działalnością statutową/publiczną - brak

- prawa do odliczenia VAT;
- 2) został dokonany wyłącznie w związku z działalnością zwolnioną z VAT - w takim przypadku Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 3) został dokonany w związku z działalnością zwolnioną z VAT oraz z działalnością statutową/publiczną - w takim przypadku nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 4) został dokonany wyłącznie w związku z działalnością opodatkowaną VAT - w takim przypadku należy odliczyć 100% VAT naliczonego wynikającego z faktury zakupowej;
 - 5) został dokonany w związku z działalnością zwolnioną i opodatkowaną VAT (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 6) został dokonany w związku z działalnością opodatkowaną VAT oraz działalnością statutową/publiczną (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 7) został dokonany w związku z działalnością zwolnioną z VAT, działalnością opodatkowaną VAT oraz działalnością statutową/publiczną (nie można wydzielić „części” w jakiej towar/usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) – w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego.
2. W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych łącznie do sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania oraz niepodlegającej opodatkowaniu, przysługuje odliczenie części kwoty podatku naliczonego, co następuje przy zastosowaniu:
 - 1) tzw. prewspółczynnika (PRE) – celem ustalenia w jakiej części zakupy służą działalności gospodarczej GMK (związek z działalnością opodatkowaną VAT oraz działalnością statutową/publiczną);
 - 2) tzw. wskaźnika struktury sprzedaży (WSS) – celem ustalenia w jakiej części zakupy służą sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT GMK (związek z działalnością opodatkowaną VAT oraz działalnością zwolnioną z tego podatku).
 3. Wskazana powyżej zasada wyłącza możliwość odliczenia części kwoty podatku naliczonego od towarów i usług, które nie są wykorzystywane choćby w części do sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT.
 5. Wysokość prewspółczynnika (PRE) oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych i zwolnionych z opodatkowania w ogólnej sprzedaży, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej, zwolnionej z opodatkowania i niepodlegającej opodatkowaniu.
 6. Wysokość wskaźnika struktury sprzedaży (WSS) oblicza się jako roczny udział czynności opodatkowanych w ogólnej sprzedaży podlegającej opodatkowaniu, czyli sumie sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej z opodatkowania.
 7. Obliczoną proporcję (PRE oraz WSS) wyraża się procentowo, zaokrąglając ją każdorazowo w górę do najbliższej liczby całkowitej.
 8. Proporcje, o których wyżej mowa obliczane są odrębnie w odniesieniu do każdej Jednostki.
 9. Szczegółowe wytyczne w zakresie częściowego odliczania podatku naliczonego przy zastosowaniu PRE w odniesieniu do towarów i usług niestanowiących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, wskazane zostały w art. 86 ust. 2a-2h ustawy o VAT

oraz rozporządzeniu MF w sprawie sposobu określania zakresu wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej w przypadku niektórych podatników.

10. Szczegółowe wytyczne w zakresie częściowego odliczenia podatku naliczonego przy zastosowaniu WSS w odniesieniu do towarów i usług niestanowiących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, wskazane zostały w art. 90 ust 2-10 oraz art. 91 ustawy o VAT.
 11. Natomiast szczegółowa procedura częściowego odliczenia podatku naliczonego od towarów i usług stanowiących środki trwałe i wartości prawne i niematerialne określona została w art. 90 ust. 2-10, art. 90a, art. 90b oraz art. 91 ustawy o VAT.
 12. W przypadku nabycia towarów i usług w związku z realizacją inwestycji, które zostaną przekazane innym Jednostkom organizacyjnym i będą wykorzystywane przez te Jednostki do działalności gospodarczej (opodatkowanej i zwolnionej z VAT), GMK będzie przysługiwało prawo do odliczenia podatku naliczonego przy zastosowaniu PRE i/lub WSS obliczonego dla Jednostki wykorzystującej zakupione towary i usługi.
- § 75. 1. W przypadku gdy obliczony PRE lub WSS:
- 1) przekroczył 98% oraz kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, wynikająca z zastosowania tej proporcji, w skali roku, była mniejsza niż 500 zł - Jednostka ma prawo uznać, że proporcja ta wynosi 100%;
 - 2) nie przekroczył 2% - Jednostka ma prawo uznać, że proporcja ta wynosi 0%.
2. Jeśli dana Jednostka stosuje zarówno PRE jak i WSS, to zasadę o której mowa w ust. 1 może zastosować wyłącznie wówczas, gdy obydwie proporcje (PRE i WSS) spełniają dany warunek tj. obydwie przekroczyły 98% lub obydwie nie przekroczyły 2%. Jeśli warunek ten spełnia tylko jedna ze stosowanych proporcji - powyższa zasada nie ma zastosowania.
3. Decyzję o zastosowaniu ww. zasady przez Jednostkę podejmuje Dyrektor danej Jednostki.
- § 76. 1. Jednostki zobowiązane są do przesyłania do Jednostki Centralnej do dnia 5 lutego każdego roku informacji o wysokości:
- 1) PRE obliczonego dla zakończonego roku (rzeczywisty);
 - 2) PRE dla bieżącego roku (wstępny);
 - 3) WSS obliczonego dla zakończonego roku (rzeczywisty);
 - 4) WSS dla bieżącego roku (wstępny).
2. Wraz z informacją o której mowa w ust.1 o wysokości wyżej wymienionych proporcji wyliczonych dla zakończonego roku, należy wskazać konkretne dane przyjęte do obliczeń, opisać metodykę ich wyliczenia i przesłać jednocześnie kopie sprawozdań budżetowych, na podstawie których dokonano obliczenia PRE.
3. Informacja ta winna również obejmować wskazanie czy Jednostka podjęła decyzję o zastosowaniu zasady o której mowa w § 75.
4. Proporcja wstępna (PRE, WSS) dla bieżącego roku winna odpowiadać proporcji rzeczywistej obliczonej za rok poprzedni. W przypadku, gdy wstępna proporcja różni się od proporcji rzeczywistej wyliczonej za rok poprzedni, w przesłanej informacji należy wyjaśnić przyczyny zaistniałej różnicy. Jeśli jest to związane z protokolarnym uzgodnieniem wstępnej proporcji z naczelnikiem urzędu skarbowego wstępnego PRE i/lub WSS, do Jednostki Centralnej należy przekazać kopię stosownego protokołu.

5. W przypadku zmiany PRE i/lub WSS w trakcie roku, Jednostki są zobowiązane do niezwłocznego przesłania informacji o tej zmianie do Jednostki Centralnej, nie później niż w terminie 14 dni od daty podjęcia decyzji przez Dyrektora danej Jednostki o zmianie PRE i/lub WSS wyjaśniając przyczyny zaistniałej zmiany.

Rozdział 2

Szczególna procedura odliczenia podatku naliczonego związanego z pojazdami samochodowymi – ograniczenie odliczenia

- § 77. 1. W odniesieniu do pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do ich eksploatacji, kwotę podatku naliczonego stanowi cała kwota podatku VAT wynikającego z faktur zakupu (100%) tylko w odniesieniu do niektórych pojazdów samochodowych, natomiast co do pozostałych kwotę podatku naliczonego stanowi 50% podatku VAT wynikającego z faktur zakupu.
2. Do pojazdów samochodowych, co do których uznaje się za podatek naliczony całą kwotę podatku VAT z faktury zakupu należą:
 - 1) pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż 3,5 tony;
 - 2) pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony, ale tylko takie, które spełniają jeden z poniższych warunków:
 - a) przeznaczone są konstrukcyjnie do przewozu co najmniej 10 osób łącznie z kierowcą (np. busów) – jeżeli z dokumentów wydanych na podstawie przepisów prawa o ruchu drogowym wynika takie przeznaczenie,
 - b) konstrukcja tych pojazdów wyklucza ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK lub powoduje, że ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK jest nieistotne (patrz: ust. 3).
 3. Za pojazdy samochodowe, których konstrukcja pojazdów wyklucza ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK, lub powoduje, że ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK jest nieistotne, uznaje się:
 - 1) pojazdy samochodowe (inne niż samochody osobowe), spełniające określone wymagania tj.:
 - a) mające jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą, klasyfikowanych na podstawie przepisów prawa o ruchu drogowym do podrodzaju: wielozadaniowy, van,
 - b) mające jeden rząd siedzeń, który oddzielony jest od części przeznaczonej do przewozu ładunków ścianą lub trwałą przegrodą, z otwartą częścią przeznaczoną do przewozu ładunków,
 - c) które posiadają kabinę kierowcy z jednym rzędem siedzeń i nadwozie przeznaczone do przewozu ładunków jako konstrukcyjnie oddzielne elementy pojazdu.

Stwierdzenie spełnienia wymagań technicznych dla opisanych powyżej trzech typów pojazdów odbywa się na podstawie dodatkowych badań technicznych przeprowadzonych przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz wydanego przez nią zaświadczenia oraz wpisu do dowodu rejestracyjnego adnotacji o spełnieniu tych wymagań;

- 2) pojazdów specjalnych - jeżeli z dokumentów wydanych zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym wynika, że jest to pojazd specjalny;
Dotyczy to wyłącznie następujących pojazdów specjalnych:
 - a) agregat elektryczny/spawalniczy,
 - b) do prac wiertniczych,
 - c) koparka, koparko-spycharka,
 - d) ładowarka,
 - e) podnośnik do prac konserwacyjno-montażowych,
 - f) żuraw samochodowy,
 - g) pogrzebowy – jeżeli ma jeden rząd siedzeń albo jego dopuszczalna masa całkowita jest większa niż 3 tony,
 - h) bankowóz wyłącznie typu A i B – jeżeli ma jeden rząd siedzeń albo jego dopuszczalna masa całkowita jest większa niż 3 tony;
- 3) sposób wykorzystywania przez Jednostkę pojazdów samochodowych (w tym samochodów osobowych) wyklucza ich użycie do celów niezwiązanych z działalnością GMK (a więc np. dla celów prywatnych pracowników Jednostek).
Warunkiem uznania, że pojazdy samochodowe służą wyłącznie działalności GMK jest:
 - a) złożenie naczelnikowi urzędu skarbowego informacji o tych pojazdach w terminie 7 dni od dnia, w którym Jednostka poniesie pierwszy wydatek związany z tymi pojazdami, co jest dokonywane na druku VAT-26 (zawiadomienie to jest składane przez Jednostkę Centralną),
 - b) prowadzenie przez Jednostkę dla tych pojazdów ewidencji przebiegu pojazdu,
 - c) określenie przez Jednostkę zasad używania danych pojazdów w ramach prowadzonej działalności mające na celu wyeliminowanie przypadków użycia ich na cele prywatne pracowników Jednostki.
4. Pozostałe warunki, które powinny być spełnione w celu odliczenia podatku naliczonego od zakupów związanych z nabyciem pojazdów samochodowych oraz towarów i usług wykorzystywanych do eksploatacji tych pojazdów zostały określone w art. 86a ustawy o VAT.
5. Stwierdzenie czy dany pojazd samochodowy należy traktować jako uprawniający do uznania, że VAT związany z zakupami dotyczącymi tego pojazdu stanowi podatek naliczony w 100% czy też w 50% - jest pierwszym etapem dotyczącym ustalania wysokości podatku naliczonego podlegającego odliczeniu. W następnej kolejności należy ustalić – na ogólnych zasadach opisanych już wyżej - czy dany pojazd samochodowy:
 - 1) służy wyłącznie działalności statutowej/publicznej – oznacza to brak prawa do odliczenia VAT;
 - 2) służy wyłącznie działalności zwolnionej z VAT - w takim przypadku Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia podatku naliczonego;
 - 3) służy działalności zwolnionej z VAT oraz z działalności statutowej/publicznej – w takim przypadku Jednostce nie przysługuje prawo odliczenia VAT naliczonego;
 - 4) służy wyłącznie działalności gospodarczej opodatkowanej VAT - w takim przypadku przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej, lub 50% tego podatku VAT);

- 5) służy działalności gospodarczej zwolnionej i opodatkowanej VAT (nie można wydzielić „części” w jakiej towar / usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej lub 50% tego podatku VAT i dopiero do tak ustalonej kwoty podatku naliczonego należy zastosować „częściowe” odliczanie);
- 6) służy działalności gospodarczej opodatkowanej VAT oraz działalności statutowej/publicznej (nie można wydzielić „części” w jakiej towar / usługa jest związana tylko z jednym rodzajem działalności) - w takim przypadku przysługuje „częściowe” prawo odliczenia VAT naliczonego (zależnie od rodzaju samochodu – kwotę podatku naliczonego stanowi cały VAT wynikający z faktury zakupowej lub 50% tego podatku VAT i dopiero do tak ustalonej kwoty podatku naliczonego należy zastosować „częściowe” odliczanie).

Rozdział 3

Zakazy odliczania podatku naliczonego

§ 78. 1. Rozpoznając prawo do odliczenia podatku naliczonego, należy pamiętać o zakazach odliczenia tego podatku, co dotyczy następujących przypadków:

- 1) faktura dokumentuje nabycie usług noclegowych i gastronomicznych (z wyjątkiem nabycia gotowych posiłków przeznaczonych dla pasażerów przez podatników świadczących usługi przewozu osób);
- 2) transakcja udokumentowana fakturą nie podlega opodatkowaniu VAT albo jest zwolniona od tego podatku;
- 3) w wystawionej fakturze została wykazana kwota podatku VAT w stosunku do czynności opodatkowanych, dla których nie wykazuje się kwoty podatku na fakturze;
- 4) wystawione faktury, faktury korygujące lub dokumenty celne stwierdzają czynności, które nie zostały dokonane albo podają kwoty niezgodne z rzeczywistością;
- 5) sprzedaż została udokumentowana fakturami lub fakturami korygującymi wystawionymi przez podmiot nieistniejący.

2. Pamiętać też należy, że Jednostka nie jest uprawniona do uwzględnienia w ramach podatku naliczonego – podatku należnego z tytułu opodatkowania wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, z powodu podania numeru „PL”, w sytuacji gdy towary w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju (art. 88 ust. 6 ustawy o VAT). Zasada ta została opisana w § 48 niniejszego załącznika.

Rozdział 4

Rozliczenia pomiędzy Jednostkami realizującymi inwestycje/nabywające składniki majątku, a Jednostkami użytkującymi powstały składnik majątku

§ 79. 1. W przypadku, gdy Jednostka Realizująca inwestycję/nabywająca składnik majątku, po zakończeniu jej realizacji nie będzie użytkownikiem ww. składnika majątku, obowiązują następujące zasady:

- 1) odliczenia oraz korekty podatku VAT dokonuje Jednostka Realizująca tj. Jednostka, która jest w posiadaniu oryginałów dokumentów uprawniających do dokonania odliczenia podatku VAT, z uwzględnieniem zasad wskazanych w § 74 ust. 12 niniejszego załącznika, aż do zakończenia okresu korekty wieloletniej (5-letniej lub 10-letniej). W przypadku, gdy kontynuuje inwestycję inna Jednostka, niż ta, która ją rozpoczęła, to korekty, o której wyżej mowa, dokonuje ta Jednostka, która zakończyła inwestycję (przekazała składniki majątkowe do użytkowania);
- 2) Jednostka Realizująca inwestycję, na etapie planowania, aż do zakończenia jej realizacji, musi posiadać informacje, umożliwiające ustalenie zakresu przysługującego Gminie Miejskiej Kraków prawa do odliczenia podatku naliczonego VAT, wynikającego z zakupów towarów i usług dokonywanych w ramach inwestycji. W tym celu, na etapie planowania, wskazywany jest użytkownik oraz sposób wykorzystania składników majątkowych po oddaniu inwestycji do użytkowania;
- 3) informacje w zakresie przysługującego prawa do odliczenia podatku VAT z tytułu towarów i usług, będą przekazane do Jednostki Realizującej przez Jednostkę Użytkującą powstały składnik majątku w formie Oświadczenia, podpisanego przez Dyrektora Jednostki Użytkującej oraz Głównego Księgowego tej Jednostki, przed rozpoczęciem realizacji inwestycji lub w jej trakcie jeżeli wystąpi taka konieczność (np. realizacja dodatkowego zakresu, dodatkowych zakupów itd.);
- 4) w przypadku zmiany w zakresie przysługującego prawa do odliczenia podatku VAT z tytułu towarów i usług, nabywanych w związku z taką inwestycją (np. w przypadku zmiany planowanego sposobu wykorzystania lub zmiany prewspółczynnika czy wskaźnika struktury sprzedaży) informacje takie winny być przekazywane przez Dyrektora Jednostki Użytkującej powstały składnik majątku, w terminie umożliwiającym Jednostce Realizującej bezzwłoczne skorzystanie z prawa do odliczenia podatku naliczonego ponoszonego w trakcie realizacji tej inwestycji lub dokonania korekty;
- 5) w przypadku zmiany przyszłego użytkownika, powstającego środka trwałego oraz w przypadku zmiany użytkownika w trakcie użytkowania powstałej inwestycji:
 - a) Jednostka Użytkująca, w terminie 7 dni od podjęcia decyzji o zmianie użytkownika przekazuje tą informację do Jednostki Realizującej,
 - b) oświadczenie, o którym mowa powyżej musi być złożone ponownie przez nowo wskazaną Jednostkę Użytkującą;
- 6) odpowiedzialność za ustalenie zakresu prawa do odliczenia podatku VAT z tytułu towarów lub usług nabywanych w związku z inwestycją lub nabyciem składnika majątku, spoczywa na Dyrektorze Jednostki Użytkującej;
- 7) w przypadku Jednostki Organizacyjnej - Urzędu Miasta Krakowa - oświadczenie oraz informacje, o których mowa powyżej składa Dyrektor komórki organizacyjnej UMK, odpowiedzialnej za zarządzanie składnikiem majątku oraz Główny Księgowy UMK lub osoby je zastępujące.

2. Wzór oświadczenia:

Oświadczenie z dnia	
dotyczące odliczenia podatku VAT naliczonego	
W związku z realizacją/zrealizowaną przez	
.....	
<i>Nazwa Jednostki Realizującej inwestycję</i>	
Inwestycji p.n.	
oświadczam, że powstający/nabyty składnik majątku będzie wykorzystywany przez:	
.....	
<i>Nazwa Jednostki Użytkującej</i>	
na cele związane:	
a) wyłącznie ze sprzedażą opodatkowaną podatkiem od towarów i usług (VAT),	
b) ze sprzedażą opodatkowaną VAT i zwolnioną z VAT,	
c) wyłącznie ze sprzedażą zwolnioną z VAT,	
d) wyłącznie z działalnością niepodlegającą opodatkowaniu,	
e) z działalnością niepodlegającą opodatkowaniu oraz sprzedażą opodatkowaną VAT,	
f) z działalnością zwolnioną z VAT i niepodlegającą opodatkowaniu,	
g) z działalnością niepodlegającą opodatkowaniu, sprzedażą zwolnioną z VAT i sprzedażą opodatkowaną VAT.	
Jeżeli powyżej wskazano kategorię sposobu wykorzystania infrastruktury opisaną w punkcie b), e) lub g), co oznacza, że odliczenie podatku VAT winno być dokonane z zastosowaniem np. prewspółczynnika (zgodnie z art. 86 ust. 2a ustawy o podatku od towarów i usług) i/lub wskaźnika proporcji sprzedaży (zgodnie z art. 90 ustawy o podatku od towarów i usług), należy odpowiednio uzupełnić poniższe dane:	
- prewspółczynnik (PRE) na rok: wynosi:	
- współczynnik struktury sprzedaży (WSS) na rok: wynosi:	
.....	
<i>Podpis Głównego Księgowego Jednostki Użytkującej</i>	<i>Podpis Dyrektora Jednostki Użytkującej</i>

§ 80. W trakcie realizacji inwestycji, aż do przekazania składnika majątku do użytkowania, Jednostka Użytkująca infrastrukturę w terminie **do dnia 5 lutego danego roku budżetowego** jest zobowiązana do przekazywania, do Jednostki Realizującej inwestycję, informację za poprzedni rok budżetowy dotyczącą wysokości prewspółczynnika (w rozumieniu art. 86 ust. 2a ustawy o VAT) oraz wskaźnika struktury sprzedaży (w rozumieniu art. 90 ustawy o VAT), w formie pisma zawierającego poniższe dane:

- 1) prewspółczynnik (PRE) za rok: wynosi:
- 2) wskaźnika struktury sprzedaży (WSS) za rok: wynosi:

- § 81. 1. Po przekazaniu do użytkowania powstałego/nabytego składnika majątku, Jednostka Użytkująca przekazuje do Jednostki Realizującej informację, bez wezwania, aż do zakończenia okresu korekty wieloletniej, o której mowa w art. 90c i art. 91 ustawy o VAT w terminie **do dnia 5 lutego danego roku budżetowego**, informację za poprzedni rok budżetowy dotyczącą wysokości PRE (w rozumieniu art. 86 ust. 2a ustawy o VAT) oraz WSS (w rozumieniu art. 90 ustawy o VAT), w formie pisma zawierającego poniższe dane:
- 1) prewspółczynnik za rok: wynosi:
 - 2) wskaźnik struktury sprzedaży (WSS) za rok: wynosi:
2. W przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących skorygowaniem zobowiązania podatkowego wynikającego z tej Inwestycji (np. zmiany sposobu wykorzystania, zmiany użytkownika, nieprzekazania stosownych informacji we wskazanych wyżej terminach):
- 1) ewentualne zwiększenie zobowiązania zostanie pokryte z planu finansowego Jednostki Realizującej, Dyrektor Jednostki Użytkującej zobowiązany jest do przekazania z planu finansowego swojej Jednostki, kwoty podatku wynikającej z korekty, z ewentualnymi odsetkami, do planu finansowego Jednostki Realizującej;
 - 2) ewentualne zmniejszenia zobowiązania podatkowego Jednostka Realizująca:
 - a) w trakcie realizacji inwestycji pomniejsza nakłady (wydatki),
 - b) po zakończeniu inwestycji i oddaniu jej do użytkowania, w następnych latach rozliczeniowych przekaże na dochody miasta.
- § 82. Zapisy niniejszego Rozdziału mają również zastosowanie do odliczeń podatku naliczonego dotyczących nabycia pozostałych środków trwałych w ramach realizowanych inwestycji (pierwsze wyposażenie) ponoszonych przez Jednostkę Realizującą, a także do wydatków remontowych również ponoszonych przez tą Jednostkę.

Rozdział 5

Roczna korekta odliczeń podatku naliczonego

- § 83. **Roczna korekta odliczenia podatku naliczonego dokonanego przy zastosowaniu prewspółczynnika i wskaźnika struktury sprzedaży.**
1. Prewspółczynnik oraz wskaźnik struktury sprzedaży, który powinien być stosowany przez każdą z Jednostek w danym roku dla potrzeb „wstępnego” odliczenia podatku naliczonego, jest obliczany na podstawie danych historycznych.
 2. Po zakończeniu danego roku dokonywana jest tzw. „roczna” korekta VAT, tj. podatnik jest zobowiązany:
 - 1) ustalić prewspółczynnik i wskaźnik struktury sprzedaży za zakończony rok podatkowy (tzw. „ostateczny” PRE i WSS) oraz
 - 2) zastosować ostateczny PRE i WSS do wydatków poniesionych w zakończonym roku podatkowym, od których podatek VAT był odliczony w sposób częściowy.
 3. Powyższej korekty dokonuje się w rozliczeniach za styczeń roku następującego po zakończonym roku.

§ 84. Roczna korekta VAT związana z nabyciem środków trwałych.

1. Odrębne zasady korekty zostały przewidziane dla wydatków związanych z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (WNI) związanych z działalnością mieszaną tj.:
 - 1) jeżeli wartość środka trwałego lub WNI nie przekracza lub jest równa 15.000 zł, dokonuje się jednorazowej korekty w rozliczeniu za styczeń roku następującego po roku, w którym środek trwały/WNI zostały oddane do używania;
 - 2) w przypadku środków trwałych i WNI, których wartość przekracza 15.000 zł, innych niż nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania nieruchomości, korekty dokonuje się przez okres 5 lat, przy czym korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/5 VAT naliczonego;
 - 3) w przypadku nieruchomości i prawa wieczystego użytkowania nieruchomości, korekty dokonuje się przez okres 10 lat, a korekta w każdym z tych lat dotyczy 1/10 VAT naliczonego.
2. W przypadku, gdy w okresie korekty, o której mowa powyżej, nastąpi sprzedaż towarów lub usług podlegających korekcie, to jeżeli sprzedaż ta zostanie:
 - 1) opodatkowana - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane z czynnościami opodatkowanymi;
 - 2) zwolniona od podatku lub nie będzie podlegać opodatkowaniu - w celu dokonania korekty przyjmuje się, że dalsze wykorzystanie tego towaru lub usługi jest związane wyłącznie z czynnościami zwolnionymi od podatku lub niepodlegającymi opodatkowaniu.
3. W takim przypadku korekta powinna być dokonana jednorazowo w odniesieniu do całego pozostałego okresu korekty. Korekty dokonuje się w deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym nastąpiła sprzedaż.

DZIAŁ IX

ZASADY ROZLICZANIA PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG I SKŁADANE W ZWIĄZKU Z TYM DOKUMENTY DO URZĘDU SKARBOWEGO

- § 85. 1. Rozliczenie podatku VAT polega na zsumowaniu podatku należnego od wszystkich czynności podlegających opodatkowaniu tym podatkiem przez każdą z Jednostek, który następnie podlega zmniejszeniu o podatek naliczony podlegający odliczeniu.
2. Wynikiem rozliczenia jest zobowiązanie podatkowe (jako nadwyżka podatku należnego nad podatkiem naliczonym) lub różnica podatku (jako nadwyżka podatku naliczonego nad należnym), która – gdy wystąpi - winna być wykazywana jako kwota do zwrotu na rachunek bankowy podlegająca zwrotowi w terminie o którym mowa w art. 87 ust. 2 ustawy o VAT. Jedynie w efekcie zbiorczego rozliczenia GMK dokonywanego przez Jednostkę Centralną, w pliku JPK_V7M przesyłanym do Urzędu Skarbowego w wyjątkowych przypadkach może być wskazany inny termin zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym zgodnie z decyzją Dyrektora Biura ds. Podatku VAT.
- § 86. Rozliczenie, o którym mowa w § 85 ust. 1 niniejszego załącznika dokonywane jest w części deklaracyjnej pliku JPK_V7M. Plik ten obejmuje również część ewidencyjną. Składany jest on w formie elektronicznej przez GMK jako jedna całość do urzędu skarbowego. Jednostki

natomiast składają do Jednostki Centralnej częściowe pliki JPK_V7M, które następnie na poziomie Jednostki Centralnej są łączone w jeden zbiorczy plik.

- § 87. 1. Plik JPK_V7M sporządzany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług. Składany jest on w tej formie za poszczególne okresy rozliczeniowe począwszy od października 2020 r.
2. Zasady związane z wypełnianiem części ewidencyjnej pliku JPK_V7M zostały opisane w załączniku nr 3 do niniejszego Zarządzenia pn. „Zasady planowania, dokumentowania, ewidencjonowania (wraz ze schematami księgowania) i sprawozdawczości w zakresie podatku VAT w GMK oraz przepływy finansowe”.
- § 88. Z uwagi na fakt, iż za okresy rozliczeniowe od stycznia 2017 r. do września 2020 r. dla celów rozliczeń podatku VAT składane były deklaracje VAT-7 oraz odrębnie pliki JPK_VAT, to ewentualne korekty danych w nich zawartych dokonuje się na dotychczasowych zasadach – Jednostki przesyłają do Jednostki Centralnej korekty częściowych deklaracji VAT-7 i korekty częściowych plików JPK_VAT, a następnie Gmina przesyła do urzędu skarbowego zbiorczą korektę deklaracji VAT-7 i zbiorczą korektę pliku JPK_VAT do Ministerstwa Finansów.

DZIAŁ X

ZASADY REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ I REALIZACJI PRZELEWÓW W OPARCIU O MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI (MPP, SPLIT PAYMENT)

§ 89. Zasady ogólne.

1. Przelewy w ramach MPP (split payment) mogą wysyłać i otrzymywać jedynie podatnicy VAT.
2. Przelewy w ramach MPP możliwe są tylko w PLN – przelewy krajowe (wewnętrzne, zewnętrzne, w tym SORBNET), polecenia zapłaty oraz zlecenia stałe.
3. Podzielona płatność nie dotyczy:
 - 1) faktur dokumentujących transakcje:
 - a) zwolnione od podatku,
 - b) transakcje opodatkowane stawką VAT 0%,
 - c) niepodlegające opodatkowaniu podatkiem VAT,
 - d) niepodlegające opodatkowaniu w Polsce;
 - 2) faktur opłaconych gotówką;
 - 3) faktur opłaconych kartą płatniczą.
4. Do zlecenia i odebrania przelewu split payment, konieczne jest posiadanie rachunku VAT.
5. Środki finansowe na rachunku VAT mogą wynikać wyłącznie z zastosowania przez kontrahenta mechanizmu podzielonej płatności lub zwrotu podatku VAT.
6. Bank obsługujący GMK automatycznie zakłada jeden rachunek VAT do każdego rachunku bieżącego. Na życzenie klienta, tj. Jednostki organizacyjnej, Bank może otworzyć więcej niż jeden rachunek VAT, przypisany do wskazanego przez klienta jednego rachunku bankowego. W przypadku posiadania przez placówki oświatowe wydzielonego rachunku

dochodów, do tego rachunku jest tworzony rachunek VAT. Rachunek bankowy, do którego został utworzony/przypisany rachunek VAT, dalej zwany będzie rachunkiem V. Rachunek VAT, który służy do rozliczeń z tytułu podatku VAT w Jednostce Centralnej funkcjonuje jako rachunek V, do którego jest utworzony rachunek VAT GMK, na którym znajdują się wyłącznie środki wynikające z zastosowania przez kontrahentów GMK mechanizmu podzielonej płatności lub zwrotu podatku VAT.

§ 90. Zasady szczególne

1. Dozwolone operacje Jednostki organizacyjnej w ramach rachunków VAT:
 - 1) przelew środków między swoimi rachunkami VAT;
 - 2) przelew środków z rachunków VAT, na rachunek VAT GMK Jednostki Centralnej;
 - 3) zapłata podatku VAT do kontrahenta;
 - 4) zwrot mylnie przekazanych środków przez kontrahenta na jego rachunek VAT;

Wszystkie wymienione operacje należy wykonywać tylko poprzez Rachunek V.

Jako zasadę należy przyjąć wykorzystywanie w pierwszej kolejności środków finansowych gromadzonych na rachunkach VAT (dokonywanie dozwolonych rodzajów płatności).

2. Jednostka Centralna może dokonywać w ramach rachunku VAT GMK następujące operacje:
 - 1) zapłata podatku VAT do Urzędu Skarbowego;
 - 2) zwrot podatku VAT do Jednostki organizacyjnej na jej rachunek VAT;
 - 3) zwrot mylnie otrzymanych środków na rachunek VAT.

Wszystkie wymienione operacje należy wykonywać tylko poprzez Rachunek V.

3. Przelewy w Jednostce organizacyjnej pomiędzy swoimi rachunkami VAT, w Jednostce Centralnej między rachunkiem VAT Jednostki Centralnej, a rachunkiem VAT Jednostki organizacyjnej należy opisywać:
 - 1) w pozycji „Numer faktury” - „PRZEKAZANIE WŁASNE”;
 - 2) w pozycji „tytuł” - numer deklaracji cząstkowej lub jej korekty.
4. Przelew z rachunków VAT Jednostek organizacyjnych oraz Jednostki Centralnej na rachunek V, może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez Jednostkę Centralną zgody Naczelnika Urzędu Skarbowego.

§ 91. Sposób płatności faktury w przypadku skorzystania przez Jednostkę organizacyjną z mechanizmu podzielonej płatności

1. Bank wystawia Wzór formularza przelewu Split Payment. Przelewy Split Payment będą realizowane poprzez rachunek V, powiązany z rachunkiem VAT. Wskazanie rachunku VAT w przelewie będzie jednoznaczne z odrzuceniem transakcji.

Przelew split payment

<p>Środki dostępne: 3 680,41 PLN</p> <p>Z rachunku <input type="text" value="69 1020 5561 0000 3302 0342 8224 Q"/> *</p> <p><small>E rachunek bieżący</small></p> <p><small>Znajdź rachunek</small></p> <p>Rachunek VAT <input type="text" value="34 1020 5561 0000 3102 0359 6665"/></p> <p><small>A rachunek bieżący</small></p> <p><small>Środki dostępne: 2 372 280,63 PLN</small></p> <p>Na rachunek <input type="text" value="Podaj rachunek kontrahenta"/> *</p> <p><small>Kontrahent</small></p> <p>Nazwa i adres kontrahenta <input type="text"/></p> <p><small>0 / 140 Znaków</small></p> <p>ID Kontrahenta <input type="text"/></p> <p><small>0 / 14 Znaków</small></p>	<p>Numer faktury VAT <input type="text"/></p> <p><small>0 / 35 Znaków</small></p> <p>Tytuł <input type="text"/></p> <p><small>0 / 33 Znaków</small></p> <p>Referencje własne <input type="text"/></p> <p><small>0 / 35 Znaków</small></p> <p>Kwota brutto <input type="text"/> PLN *</p> <p>Kwota VAT <input type="text"/> PLN *</p> <p>Data realizacji <input type="text" value="2017-09-18"/> *</p>
--	---

Parametry transakcji

Sposób realizacji <input type="text" value="Zwykły"/>	Wysłanie do realizacji <input type="text" value="Tak"/>
Oczekiwanie na środki <input type="text" value="Nie"/>	Realizacja przelewu Split Payment przy braku środków na rachunku VAT <input type="text" value="Tak"/>
Zakończenie edycji <input type="text" value="Tak"/>	

2. W przelewach Split Payment konieczne będzie wypełnienie dodatkowych pól:

- 1) kwota VAT;
- 2) numer faktury VAT;
- 3) ID kontrahenta (NIP).

Przelewy w ramach split payment winny być dokonywane odrębnie dla każdej faktury (nie należy stosować zbiorczych przelewów).

3. Składanie przelewów w ramach split payment będzie możliwe w sposób ręczny, a także poprzez import pliku.
4. Dokonując zapłaty w ramach mechanizmu podzielonej płatności (split payment) – w pozycji: „kwota VAT” należy wykazać cały VAT wynikający z faktury. W pierwszej kolejności zapłata podatku VAT odbywać się będzie z rachunku VAT. W razie braku środków na rachunku VAT lub środków w niewystarczającej wysokości do zapłaty podatku VAT, dodatkowa kwota VAT zostanie pobrana z odpowiedniego rachunku V.

§ 92. Obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności (split payment)

1. Z dniem 1 listopada 2019 r. został wprowadzony obowiązek zapłaty należności w ramach mechanizmu podzielonej płatności, w przypadku spełnienia warunków określonych

przepisami prawa, a w związku z tym w GMK należy stosować następujące zasady w odniesieniu do regulowanych należności:

- 1) obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności w GMK dotyczy realizowania płatności z tytułu zakupu od podatnika podatku VAT towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, niezależnie od kwoty należności objętej daną fakturą;
- 2) obowiązkowa podzielona płatność:
 - a) dotyczy zarówno całości jak i części zapłaty (np. wpłaty zaliczki) przed dokonaniem dostawy towarów lub wykonaniem usługi,
 - b) winna odpowiadać całości kwoty podatku VAT wynikającej z otrzymanej faktury z uwzględnieniem ewentualnych faktur korygujących do tej faktury (lub związanego z płaconą zaliczką),
 - c) wymaga, by na fakturach wystawianych przez kontrahenta będącego podatnikiem VAT, dotyczących towarów lub usług z załącznika nr 15 do ustawy o VAT, których wartość przekracza 15.000 zł, znajdowała się adnotacja „mechanizm podzielonej płatności”, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) obowiązek dokonania płatności z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności obciąża nabywcę towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, gdy kwota należności ogółem przekracza 15.000 zł, również wtedy, gdy kontrahent nie umieści na wystawionej fakturze adnotacji „mechanizm podzielonej płatności”;
- 4) w przypadkach innych niż wskazany w pkt 1 mogą być dokonywane przez Jednostki dobrowolne płatności w ramach mechanizmu podzielonej płatności w szczególności w sytuacji posiadania środków na rachunkach VAT;
- 5) zapłata należności w ramach mechanizmu podzielonej płatności w sposób obowiązkowy, dokonywana jest z uwzględnieniem zasad opisanych w niniejszym załączniku w § 89-91.

DZIAŁ XI

EWIDENCJONOWANIE ZWIĄZANE Z ROZLICZANIEM VAT

Rozdział 1

Zasady prowadzenia ewidencji VAT

§ 93. 1. Jednostki prowadzą ewidencje dla potrzeb podatku VAT, to jest: rejestry sprzedaży i rejestry zakupów, w sposób umożliwiający prawidłowe - z uwzględnieniem prawidłowego określenia momentu powstania obowiązku podatkowego - oraz terminowe sporządzenie i przekazanie do Jednostki Centralnej:

- 1) częściowych plików JPK_V7M i ich korekt;
 - 2) korekt deklaracji częściowych VAT;
 - 3) korekt plików JPK_VAT częściowych;
 - 4) innych informacji wymaganych ustawą o podatku od towarów i usług oraz przepisami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie.
2. Zasady dotyczące przekazywania plików JPK_V7M częściowych i ich korekt, korekt deklaracji częściowych VAT oraz korekt plików JPK_VAT częściowych określa załącznik

nr 4 do niniejszego Zarządzenia pn. „Instrukcja tworzenia, przekazywania cząstkowych plików JPK_V7M oraz zbiorczych plików JPK_V7M GMK a także zasady przekazywania środków finansowych”

3. Ilekroć w niniejszym załączniku jest mowa o prowadzeniu ewidencji VAT, te same zasady dotyczą jej korekt.
4. Korekty ewidencji za okresy rozliczeniowe od stycznia 2017 r. do września 2020 r. dokonywane są według zasad obowiązujących do dnia 30 września 2020 r.

§ 94. Placówki oświatowe prowadzą ewidencje dla potrzeb podatku VAT odrębnie dla rachunku bieżącego oraz wydzielonego rachunku dochodów, jeżeli taki posiadają.

§ 95. W rejestrze zakupów VAT ujmuje się wyłącznie faktury dokumentujące nabycia towarów i usług związane, w całości lub w części, z czynnościami opodatkowanymi, dla których przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.

§ 96. 1. Ewidencje dla potrzeb podatku VAT prowadzone są:

- 1) w okresach miesięcznych;
- 2) w formie elektronicznej przy użyciu programów komputerowych.

2. Ewidencje dla potrzeb podatku VAT powinny zawierać w szczególności:

- 1) dane niezbędne do określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania;
- 2) wysokości kwoty podatku należnego, korekt podatku należnego;
- 3) kwoty podatku naliczonego obniżającej kwotę podatku należnego, korekt podatku naliczonego;
- 4) kwoty podatku podlegającego wpłacie do Jednostki Centralnej lub podlegającego zwrotowi z Jednostki Centralnej;
- 5) numer, za pomocą którego kontrahent jest zidentyfikowany na potrzeby podatku VAT;
- 6) inne dane służące identyfikacji poszczególnych transakcji, np. określenie rodzaju rachunku w placówkach oświatowych.

§ 97. 1. Ze względu na konieczność wykazania w części deklaracyjnej pliku JPK_V7M zbiorczych danych w podziale wskazanym w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług, oraz dochowania zasady przewidzianej w art. 109 ust. 3 pkt 1 ustawy o VAT wskazującej na obowiązek uwzględniania w ewidencji m.in. rodzaju sprzedaży, a także dla zapewnienia zgodności deklarowanych kwot z częścią ewidencyjną plików JPK_V7M, konieczne jest ujęcie w prowadzonych przez Jednostki ewidencjach dla potrzeb podatku VAT danych pogrupowanych na następujące czynności:

1) w zakresie rozliczenia podatku należnego:

- a) dostawy towarów oraz świadczone usługi na terytorium kraju zwolnione od podatku,
- b) dostawy towarów oraz świadczone usługi poza terytorium kraju, w tym odrębnie z tytułu świadczenia usług wykazywanych w informacji podsumowującej VAT-UE,
- c) dostawy towarów oraz świadczone usługi na terytorium kraju opodatkowane według poszczególnych stawek podatku VAT, w tym:
 - opodatkowane stawką 0%,
 - opodatkowane stawką 5%,

- opodatkowane stawką 7% albo 8%,
 - opodatkowane stawką 22% albo 23%,
- d) eksport towarów,
- e) wewnątrzwspólnotowe dostawy towarów,
- f) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów,
- g) import towarów,
- h) import usług, z podziałem na:
- z wyłączeniem usług nabywanych od podatników podatku od wartości dodanej, do których stosuje się art. 28b ustawy,
 - usługi nabywane od podatników podatku od wartości dodanej, do których stosuje się art. 28b ustawy,
 - dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca;
- 2) w zakresie nabycia towarów i usług (z uwzględnieniem korekt):
- a) nabycia składników majątku trwałego, a dokładniej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dających prawo do odliczenia,
- b) nabycia towarów i usług (innych niż wymienione w pkt a) dających prawo do odliczenia.
2. W ewidencji zakupu VAT należy również uwzględnić:
- 1) łączną korektę roczną związaną z zastosowanym w poprzednim roku lub we wcześniejszych latach do odliczenia podatku naliczonego proporcji PRE i/lub WSS dotyczącą środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych;
 - 2) łączną korektę roczną związaną z zastosowanym w poprzednim roku do odliczenia podatku naliczonego proporcji PRE i/lub WSS dotyczącą pozostałych towarów i usług;
 - 3) korektę związaną ze zmianą przeznaczenia używanych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, albo pozostałych towarów i usług;
 - 4) korektę związaną ze zmianą w stopniu wykorzystania nieruchomości do celów działalności gospodarczej;
 - 5) korektę podatku naliczonego (wyłącznie ze znakiem „-”), w przypadku gdy Jednostka nie uregulowała należności wynikającej z faktury dokumentującej dostawę towarów lub świadczenie usług na terytorium kraju w terminie 90 dni od dnia upływu terminu płatności określonego w umowie lub na fakturze.
 - 6) przypadków uregulowania należności, gdy Jednostka (były dłużnik) ma ponownie prawo do zwiększenia kwoty podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym należność uregulowano poprzez zwiększenie kwoty podatku naliczonego, o kwotę uprzedniej korekty. Jeżeli Jednostka uregulowała należność na rzecz wierzyciela w części ma prawo do zwiększenia podatku naliczonego w odniesieniu do uregulowanej części należności.

Rozdział 2

Sposób wypełniania części ewidencyjnej pliku JPK-V7M

§ 98. 1. Część ewidencyjna pliku JPK_V7M generowana na podstawie prowadzonej ewidencji VAT winna być wypełniona z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) wszystkie pola w ewidencji, których wypełnienie jest obowiązkowe – winny zostać uzupełnione, przy czym jeśli nie jest możliwe ustalenie wymaganych danych (np. NrKontrahenta, NazwaKontrahenta) należy wpisać „BRAK” (tylko w sytuacji, gdy dane pole jest wypełniane opcjonalnie – zapisów dokonuje się wyłącznie w przypadku wystąpienia wymaganych danych, a w pozostałych przypadkach pole pozostaje puste);
 - 2) pola kwotowe (numeryczne) służą do podania wartości liczbowej, które należy wpisać ciągiem cyfr, nie można używać separatorów dla tysięcy (np. spacji);
 - 3) kwoty w części dotyczącej ewidencji, podawane winny być z dokładnością do 2 miejsc po przecinku – o ile występują (np. 12345.56), przy czym należy stosować kropkę a nie przecinek oddzielający kwotę od części dziesiętnych;
 - 4) wszystkie wartości ujemne poprzedza się znakiem minus („-”);
 - 5) daty podawane są w formacie RRRR-MM-DD (np. 2020-08-31);
 - 6) numery dowodów sprzedaży oraz dowodów zakupu należy ująć w ewidencji w całości, zgodnie z ich oryginalną pisownią, nie należy pomijać części oznaczeń takich dokumentów ani też dodawać dodatkowych oznaczeń (np. faktura);
 - 7) numery identyfikacji podatkowej ujęte w ewidencji należy zapisywać jako ciąg kolejno po sobie następujących cyfr lub liter, bez spacji i innych znaków rozdzielających, a kod literowy kraju należy wyodrębnić do osobnego pola przeznaczonego na ten kod (w przypadku kontrahentów krajowych należy go podawać tylko gdy został wskazany przez danego kontrahenta na fakturze zakupu), przy czym należy pamiętać, że ewentualne zera rozpoczynające numer kontrahenta zagranicznego – są integralną częścią numeru i także winny być wykazywane.
2. W części ewidencyjnej pliku JPK_V7M winny być też ujmowane dodatkowe oznaczenia zapisów stanowiące dotyczące określonych grup towarów i usług (GTU), typu dokumentu i procedury sprzedaży.
3. Oznaczenie GTU dotyczy 13 Grup Towarów lub Usług wymienionych w poniższym zestawieniu:

Ozn. grupy	Dostawy lub usługi objęte poszczególnymi grupami
GTU_01	Dostawa napojów alkoholowych - alkoholu etylowego, piwa, wina, napojów fermentowanych i wyrobów pośrednich, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.
GTU_02	Dostawa towarów, o których mowa w art. 103 ust. 5aa ustawy o VAT (m.in. benzyny silnikowe, gaz płynny, olej napędowy)
GTU_03	Dostawa oleju opałowego w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym oraz olejów smarowych , pozostałych olejów o kodach CN od 2710 19 71 do 2710 19 99, z wyłączeniem wyrobów o kodzie CN 2710 19 85 (oleje białe, parafina ciekła) oraz smarów plastycznych zaliczanych do kodu CN 2710 19 99, olejów smarowych o kodzie CN 2710 20 90, preparatów smarowych objętych pozycją CN 3403, z wyłączeniem smarów plastycznych objętych tą pozycją.
GTU_04	Dostawa wyrobów tytoniowych, suszu tytoniowego, plynu do papierosów elektronicznych i wyrobów nowatorskich, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.
GTU_05	Dostawa odpadów - wyłącznie określonych w poz. 79-91 załącznika nr 15 do ustawy o VAT.
GTU_06	Dostawa urządzeń elektronicznych oraz części i materiałów do nich, wyłącznie określonych w poz. 7-9, 59-63, 65, 66, 69 i 94-96 załącznika nr 15 do ustawy o VAT.
GTU_07	Dostawa pojazdów oraz części samochodowych o kodach wyłącznie CN 8701 - 8708 oraz CN 8708 10.

Ozn. grupy	Dostawy lub usługi objęte poszczególnymi grupami
GTU_08	Dostawa metali szlachetnych oraz nieszlachetnych - wyłącznie określonych w poz. 1-3 załącznika nr 12 do ustawy o VAT oraz w poz. 12-25, 33-40, 45, 46, 56 i 78 załącznika nr 15 do tej ustawy.
GTU_09	Dostawa leków oraz wyrobów medycznych - produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w art. 37av ust. 1 Prawa farmaceutycznego
GTU_10	Dostawa budynków, budowli i gruntów.
GTU_11	Świadczenie usług w zakresie przenoszenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ustawie o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
GTU_12	Świadczenie usług o charakterze niematerialnym - wyłącznie: doradczych, księgowych, prawnych, zarządczych, szkoleniowych, marketingowych, firm centralnych (head offices), reklamowych, badania rynku i opinii publicznej, w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych.
GTU_13	Świadczenie usług transportowych i gospodarki magazynowej - Sekcja H PKWiU 2015 symbol ex 49.4, ex 52.1.

4. Stosując oznaczenie GTU należy pamiętać o następujących zasadach:

- 1) stosuje się je jedynie do zewidencjonowanych pojedynczych faktur sprzedaży, co oznacza, że nie dotyczą ewidencjonowanych zbiorczych informacji o sprzedaży rejestrowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej, ani innych zbiorczych informacji wprowadzanych do ewidencji dotyczących sprzedaży nieudokumentowanej fakturami;
- 2) nie należy ich stosować do ujmowanych w ewidencji sprzedaży transakcji zakupu podlegających opodatkowaniu przez nabywcę, a więc takich np. jak WNT, czy import usług - oznaczenie to wprowadzane jest jedynie w odniesieniu do krajowych i transgranicznych dostaw towarów dokonanych przez „siebie” tj. przez Jednostkę;
- 3) oznaczenia te należy stosować także do faktur zaliczkowych;
- 4) należy je również stosować do wystawionych faktur korygujących podlegających uwzględnieniu w ewidencji po 1 października 2020r., a dotyczących faktur wystawionych przed ww. datą;
- 5) nie dotyczą nieodpłatnego przekazywania towarów lub nieodpłatnego świadczenia usług, o których mowa w art.7 ust.2 lub art.8 ust.2 ustawy o VAT, które jako zrównane z czynnościami odpłatnymi będą wymagały opodatkowania VAT.

5. W odniesieniu do ewidencjonowanych transakcji należy uwzględnić dodatkowe oznaczenie procedur, w ramach których zostały przeznaczone: SW, EE, TP, TT_WNT, TT_D, MR_T, MR_UZ, I_42, I_63, B_SPV, B_SPV_DOSTAWA, B_MPV_PROWIZJA, MPP.

Znaczenie poszczególnych oznaczeń wskazuje poniższa tabela:

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
SW	Dostawa w ramach sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju, o której mowa w art. 23 ustawy o VAT.	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji jest dostawa towarów (rzeczy ruchomych), • w wyniku dostawy towary podlegają wysyłce/transportowi z Polski na terytorium innego państwa UE, • nabywca ww. rzeczy (towarów) ma miejsce zamieszkania/siedziby na terytorium innego państwa UE, • nabywcą nie jest podatnik od wartości dodanej, tylko osoba prywatna, albo podmiot, u którego nie występuje z tytułu tego zakupu WNT.

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
		Tego typu transakcje najczęściej dotyczą sprzedaży katalogowej, sprzedaży online przez Internet – na rzecz ostatecznych konsumentów. W przypadku dokonywania takiej sprzedaży podatnik jest zobowiązany prowadzić ewidencję sprzedaży odrębnie na terytorium poszczególnych państw UE, celem ustalenia czy nie zostały przekroczone limity sprzedaży.
EE	Świadczenie usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych, o których mowa w art. 28k ustawy o VAT.	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są usługi telekomunikacyjne, nadawcze lub elektroniczne, • sprzedaży dokonano na rzecz ostatecznego konsumenta (nie podatnika).
TP	Istniejące powiązania między nabywcą a dokonującym dostawy towarów lub usługodawcą, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy o VAT.	Podmioty powiązane w rozumieniu wskazanych przepisów to: <ul style="list-style-type: none"> • podmioty, z których jeden podmiot wywiera znaczący wpływ, na co najmniej jeden inny podmiot, lub • podmioty, na które wywiera znaczący wpływ: <ul style="list-style-type: none"> - ten sam inny podmiot lub - małżonek, krewny lub powinowaty do drugiego stopnia osoby fizycznej wywierającej znaczący wpływ, na co najmniej jeden podmiot, lub • spółka niemająca osobowości prawnej i jej wspólnicy, lub • podatnik i jego zagraniczny zakład.
TT_WNT	Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów dokonane przez drugiego w kolejności podatnika VAT w ramach transakcji trójstronnej w procedurze uproszczonej, o której mowa w dziale XII rozdział 8 ustawy o VAT.	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są towary (rzeczy ruchome), • stronami transakcji są 3 podatnicy VAT z terytorium 3 różnych państw członkowskich UE, zarejestrowani w swoich państwach, jako podatnicy VAT-UE, • sprzedawane towary są przewożone/wysyłane z terytorium jednego państwa UE na terytorium innego państwa UE, • dostawa jest realizowana w ramach transakcji szeregowych tj. podatnik A sprzedaje towar podatnikowi B, (którym jest Gmina), a podatnik B (Gmina) sprzedaje (fakturuje) ten sam towar podatnikowi C, przy czym towar zostaje wysłany/transportowany bezpośrednio od podatnika A do podatnika C, • transportem/wysyłką towarów zajmuje się wyłącznie podatnik A lub B (Gmina), co oznacza, że transport został przyporządkowany do dostawy towarów pomiędzy podatnikami A i B (Gminą), lub z innych przyczyn transport został przyporządkowany do dostawy towarów pomiędzy podatnikami A i B (Gminą). <p>Procedura dotyczy rozliczenia WNT przez podmiot B (Gminę), jako efekt nabycia towarów od podatnika A. To WNT winno być jednak opodatkowane w kraju, gdzie towar został finalnie przemieszczony, (co do zasady państwo właściwe dla podmiotu C). Jeśli jednak zostanie zastosowane uproszczenie w rozliczeniu tej transakcji, to ww. WNT podlega uwzględnieniu w przez podmiot B (Gminę) w jej rozliczeniu składanym w Polsce (VAT-7), oraz w składanej jednocześnie informacji podsumowującej VAT-UE, gdzie należy oznaczyć to WNT, jako trójstronna.</p>
TT_D	Dostawa towarów poza terytorium kraju dokonana przez drugiego w kolejności podatnika VAT	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia te same warunki, o których mowa powyżej (dot. TT_WNT). Procedura odnosi się jednak do rozliczenia dostawy towarów fakturowanej przez podmiot B (Gminę) na rzecz podmiotu C. Ta dostawa

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
	w ramach transakcji trójstronnej w procedurze uproszczonej, o której mowa w dziale XII rozdział 8 ustawy o VAT	jest traktowana, jako dostawa, która winna być opodatkowana w kraju, gdzie towar został finalnie przemieszczony, (co do zasady państwo właściwe dla podmiotu C). Jeśli jednak zostanie zastosowane uproszczenie w rozliczeniu tej transakcji, to ta dostawa podlega uwzględnieniu w przez podmiot B (Gminę) w jej rozliczeniu składanym w Polsce (VAT-7), gdzie jest wykazywany, jako dostawa poza terytorium kraju. Dostawa ta podlega również wykazaniu w informacji podsumowującej VAT-UE, jako WDT z oznaczeniem - transakcja trójstronna.
MR_T	Świadczenie usług turystyki opodatkowane na zasadach marży zgodnie z art. 119 ustawy o VAT	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są usługi turystyki, • usługi podlegały opodatkowaniu w procedurze marży, (czyli podstawę opodatkowania stanowiła marża), o której mowa w art.119 ustawy o VAT. W przypadku ich występowania w składanej deklaracji zaznaczany jest odpowiedni check box.
MR_UZ	Dostawa towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków, opodatkowana na zasadach marży zgodnie z art. 120 ustawy o VAT	Ta procedura dotyczy transakcji, która łącznie spełnia następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiotem transakcji są towary używane, dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie lub antyki, • dostawa podlega opodatkowaniu w procedurze marży, (czyli podstawę opodatkowania stanowiła marża), o której mowa w art.120 ustawy o VAT. W przypadku ich występowania w składanej deklaracji zaznaczany jest odpowiedni check box.
I_42	Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów następująca po imporcie tych towarów w ramach procedury celnej 42 (import).	Ta procedura dotyczy WDT, które następuje bezpośrednio po imporcie tych towarów spoza terytorium UE. Procedura celna o kodzie 42 polega na imporcie towarów do kraju UE (w tym przypadku Polski), które jednak przeznaczone są do dalszego ich wywozu do innego kraju UE w ramach WDT i z tego względu import towarów w Polsce korzysta ze zwolnienia z podatku VAT.
I_63	Wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów następująca po imporcie tych towarów w ramach procedury celnej 63 (import).	Ta procedura również dotyczy WDT, które następuje bezpośrednio po imporcie tych towarów spoza terytorium UE. Procedura celna o kodzie 63 polega na powrotnym przywozie (imporcie) towarów spoza UE do kraju UE (w tym przypadku Polski), które jednak przeznaczone są do dalszego ich wywozu do innego kraju UE w ramach WDT i z tego względu import towarów w Polsce korzysta ze zwolnienia z podatku VAT.
B_SPV	Transfer bonu jednego przeznaczenia dokonany przez podatnika działającego we własnym imieniu, opodatkowany zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy.	W odniesieniu do tej procedury należy zauważyć, że: <ul style="list-style-type: none"> • bon – to instrument w zamian, za który możliwe będzie nabycie określonego towaru lub usługi (bon winien zostać przyjęty, jako wynagrodzenie) np. karta podarunkowa, voucher, talon, kupon; • jeśli w zamian za bon można nabyć, – co do zasady - ściśle określony towar lub usługę, to jest to bon jednego przeznaczenia (SPV), • transfer takiego bonu, (czyli jego pierwsze wydanie po emisji, lub każde następne jego wydanie) oznacza, że z momentem transferu dochodzi do dostawy towarów lub wykonania usług, których dotyczy transferowany bon SPV i tym samym czynność ta jest opodatkowana podatkiem VAT, (choć brak jeszcze fizycznej dostawy towarów lub świadczenia usług). W przypadku, o którym mowa w art.8a ust. 1 ustawy o VAT chodzi o podmiot, który wyemitował ten bon i który jest jednocześnie dostawcą towarów lub usług, których ten bon dotyczy.

Oznaczenie	Rodzaj transakcji/procedury	Dodatkowe uwagi
B_SPV_ DOSTAWA	Dostawa towarów oraz świadczenie usług, których dotyczy bon jednego przeznaczenia na rzecz podatnika, który wyemitował bon zgodnie z art. 8a ust. 4 ustawy.	Ta procedura dotyczy transakcji, która spełnia te same warunki, o których mowa powyżej (dot. B_SPV), z tą różnicą, że chodzi o podmiot, który wprawdzie jest dostawcą towarów lub usług, których dotyczy wyemitowany bon, lecz to nie on go wyemitował. Uznaje się jednak, że dokonał on dostawy tych towarów/usług na rzecz emitenta bonu (art.8a ust. 4 ustawy o VAT).
B_MPV_ PROWIZJA	Świadczenie usług pośrednictwa oraz innych usług dotyczących transferu bonu różnego przeznaczenia, opodatkowane zgodnie z art. 8b ust. 2 ustawy.	Ta procedura dotyczy również bonu, o którym mowa powyżej (uwagi w odniesieniu do B_SPV), z tą różnicą, że: <ul style="list-style-type: none"> • w zamian za bon można nabyć różne towary lub usługi (nie można z góry określić, jakie), dlatego jest to bon różnego przeznaczenia (MPV), • transferu bonu, (czyli jego pierwszego wydania po emisji, lub kolejnego jego wydania) dokonuje podmiot, który nie jest dostawcą towarów lub usług, których dotyczy wyemitowany bon, • z chwilą transferu takiego bonu przez ww. podmiot, czynność ta jest opodatkowana, jako usługa pośrednictwa oraz inne usługi takie jak usługi dystrybucji lub promocji dotyczące tego bonu (art.8a ust. 1 ustawy o VAT).
MPP	Transakcja objęta <u>obowiązkiem</u> stosowania mechanizmu podzielonej płatności. Oznaczenie MPP należy stosować do faktur o kwocie brutto wyższej niż 15.000 zł, które dokumentują dostawę towarów lub świadczenie usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy.	Obowiązek stosowania MPP dotyczy transakcji, co, do których łącznie spełnione zostały następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> • należność ogółem, która wynika z danej faktury (tj. wartość brutto całej faktury) przekracza 15 tys. zł (a w przypadku płaconej zaliczki – wartość brutto tej zaliczki), • co najmniej jedna pozycja na fakturze (lub objęta zaliczką) dotyczy towarów lub usług wrażliwych (wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT), • sprzedawca i nabywca są podatnikami VAT.

6. Stosując oznaczenia procedur wymienione w powyższej tabeli należy pamiętać o następujących zasadach:

- 1) oznaczenia powyższe stosowane są co do zasady w ewidencji sprzedaży, wyjątkiem jest jedynie oznaczenie MPP, które stosuje się zarówno w ewidencji sprzedaży jak i w ewidencji zakupu;
- 2) w przypadku fakultatywnej (nie objętej obowiązkiem ustawowym) zapłaty w MPP, faktury, której ta płatność dotyczy nie należy w ewidencji VAT oznaczać MPP (oznaczenie jest stosowane tylko do przypadków obowiązkowego MPP),
- 3) jeśli faktura pierwotna (dot. towarów z zał. nr 15 do ustawy) została wystawiona na kwotę niższą niż 15 tys. zł, ale finalnie po wystawieniu faktury korygującej wartość brutto przekroczy tę kwotę, to w ewidencji faktura korygująca winna zostać oznaczona MPP,
- 4) oznaczenia te stosowane są także do ujmowanych w ewidencji sprzedaży transakcji zakupu podlegających opodatkowaniu przez nabywcę, a więc takich np. jak WNT, czy import;
- 5) oznaczenia te należy stosować także do faktur zaliczkowych;

- 6) należy je również stosować do wystawionych faktur korygujących podlegających uwzględnieniu w ewidencji po 1 października 2020r., a dotyczących faktur wystawionych przed ww. datą.
7. W części ewidencyjnej pliku JPK_V7M niezbędne jest również wskazywanie typu ewidencjonowanego dokumentu. Jest to pole, które będzie należało wypełnić wpisując: RO, FP, VAT_RR, MK, MPP, WEW, lub IMP w odniesieniu do następujących dokumentów:
- 1) **RO** – zbiorczy wewnętrzny dokument zawierający informację o sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży*);
 - 2) **FP** - faktura, o której mowa w art. 109 ust. 3d ustawy o VAT tj. faktura do paragonu (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży*);
 - 3) **VAT_RR** – faktura VAT RR, o której mowa w art. 116 ustawy o VAT tj. wystawiana w przypadku zakupu produktów rolnych od rolnika ryczałtowego (*oznaczenie stosowane w ewidencji zakupu*);
 - 4) **MK** - faktura wystawiona przez podatnika będącego dostawcą lub usługodawcą, który wybrał metodę kasową rozliczeń określoną w art. 21 ustawy o VAT (*oznaczenie stosowane w ewidencji zakupu*);
 - 5) **MPP** - transakcja objęta obowiązkiem stosowania mechanizmu podzielonej płatności (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży lub zakupu*);
 - 6) **WEW** - dokument wewnętrzny, na podstawie, którego ewidencjonowana jest sprzedaż (nieudokumentowana fakturami ani raportem z kasy rejestracyjnej) lub ewidencjonowane są korekty w zakresie podatku naliczonego (*oznaczenie stosowane w ewidencji sprzedaży lub zakupu*);
 - 7) **IMP** - oznaczenie dotyczące podatku naliczonego z tytułu importu towarów, w tym rozliczanego zgodnie z art. 33a ustawy o VAT (*oznaczenie stosowane w ewidencji zakupu*).

Natomiast w przypadku braku wymienionych przypadków – pole to winno pozostać puste.

8. Celem prawidłowego stosowania oznaczenia wymienionych powyżej typów dokumentów należy pamiętać, iż:
- 1) oznaczenie **FP** dotyczy – jak wyżej wskazano - faktury do paragonu, której sposób ewidencjonowania określony został w obowiązującym od 1 października 2020 r. art. 109 ust. 3d ustawy o VAT. Fakturę taką należy ująć w okresie, w którym zostanie wystawiona, ale nie zwiększa ona wartości sprzedaży i podatku należnego za ten okres, ponieważ sprzedaż ta została zaewidencjonowana przy użyciu kasy rejestrującej i ujęta w raporcie fiskalnym, w okresie rozliczeniowym, w którym co do zasady powstał obowiązek podatkowy. W konsekwencji, w sumach kontrolnych ewidencji w zakresie podatku należnego nie jest uwzględniana wysokość podstawy opodatkowania i podatku należnego z tytułu dostawy towarów oraz świadczenia usług udokumentowanych ww. faktur (oznaczoną FP). Zasada taka została przyjęta przez ustawodawcę w celu uniknięcia korekt JPK_V7M za okresy wcześniejsze (i dlatego właściwym będzie ujęcie faktury w części ewidencyjnej pliku JPK_VAT za miesiąc, w którym wystawiono fakturę, niezależnie od tego, w jakim okresie sprzedaż została ujęta w raporcie fiskalnym);

- 2) Jednostka winna dokonywać wpisów w ewidencji oznaczonych znaczkiem **RO** w odniesieniu do obrotów zarejestrowanych przy zastosowaniu kasy rejestrującej, na podstawie zbiorczych zestawień (raportów) miesięcznych, w tym w przypadku użytkownika kilku. W wyjątkowych przypadkach sprzedaż ewidencjonowana przy zastosowaniu kasy rejestrującej może być uwzględniana w ewidencji (a tym samym w części ewidencyjnej pliku JPK_V7M) częściej niż raz w miesiącu;
- 3) kolejnym typem dokumentów są dokumenty wewnętrzne oznaczone jako **WEW**, które sporządzane winny być, gdy Jednostka nie wystawia faktury sprzedaży lub nie rejestruje sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej, jednak na skutek zaistniałego zdarzenia gospodarczego zobowiązana będzie do naliczenia podatku VAT, albo gdy w określonych przypadkach winna dokonać korekty podatku naliczonego.

Oznaczenie WEW dotyczyć będzie ewidencjonowania dokumentów, w których np.:

- a) naliczony zostanie podatek VAT od nieodpłatnego przekazywania towarów lub nieodpłatnego świadczenia usług, o których mowa w art.7 ust.2 lub art.8 ust.2 ustawy o VAT, – które jako zrównane z czynnościami odpłatnymi ,będą wymagały opodatkowania VAT (może to być 1 dokument w odniesieniu do wszystkich tego typu transakcji rodzących obowiązek podatkowy w danym miesiącu, lub odrębne dokumenty do każdej tego typu czynności),
- b) uwzględniona zostanie sprzedaż zwolniona, w odniesieniu, do której nie wystawiono faktur,
- c) uwzględniona zostanie sprzedaż bezrachunkowa - sprzedaż na rzecz osób fizycznych, która nie podlegała ewidencji przy zastosowaniu kasy rejestrującej,
- d) dokonana zostanie korekta roczna w zakresie podatku naliczonego w związku ze zmianą proporcji do odliczenia podatku naliczonego tj. PRE i/lub WSS (dokonywana zgodnie z art. 90a-90c oraz art. 91 ustawy o VAT) – taka korekta dokonywana winna być zbiorczo w odniesieniu do wszystkich zdarzeń objętych korektą, w podziale jedynie na korektę podatku naliczonego od nabycia towarów i usług zaliczanych do środków trwałych oraz na korektę dotyczącą nabycia pozostałych towarów i usług,
- e) dokonana zostanie korekta związana ze zmianą przeznaczenia używanych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, albo pozostałych towarów i usług, albo związana ze zmianą w stopniu wykorzystania nieruchomości do celów działalności gospodarczej.

Transakcje, które dotyczą importu usług, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów czy dostaw, dla których podatnikiem jest nabywca, wykazane winny zostać w ewidencji na podstawie dokumentu zakupu (bez oznaczenia WEW), jeżeli taki dokument Jednostka otrzymała. W innych przypadkach – do ewidencji transakcje te winny być wprowadzone także na podstawie dokumentów ozn. WEW.

§ 99. Korygowanie zapisów w ewidencji należy dokonywać z uwzględnieniem zasad opisanych poniżej.

1. W przypadku korekty ewidencji, należy złożyć nowy, kompletny oraz zawierający poprawione dane plik XML.

2. Korektę błędnego wpisu niewpływającego na wysokość podatku należnego lub naliczonego dokonuje się, co do zasady poprzez jego wystornowanie tj. wpisanie ze znakiem przeciwnym całego wpisu oraz ponowne dodanie prawidłowego wpisu z podaniem pierwotnego numeru dokumentu (np. DowodSprzedazy, NrKontrahenta lub NazwaKontrahenta).
 3. Korekty dokumentów wpływających na wysokość podstawy opodatkowania lub podatku należnego („in plus” lub „in minus”) należy ująć w ewidencji na podstawie dokumentu korygującego ze wskazaniem jego numeru. Dokument ten winien zostać ujęty za okres, za który zgodnie z przepisami ustawy powinna nastąpić korekta.
 4. Korekty dokumentów wpływających na wysokość podatku naliczonego „in plus” lub „in minus” należy, co do zasady ująć w ewidencji z numerem dokumentu korygującego. Jedynie w przypadku korekt dokumentów wpływających na wysokość podatku naliczonego „in minus”, jeżeli zgodnie z przepisami ustawy dokument pierwotny oraz korygujący można ująć w ewidencji za jeden okres rozliczeniowy, dopuszczalne jest ujęcie wyłącznie dokumentu pierwotnego pomniejszonego o wartości z dokumentu korygującego.
- § 100. Jeżeli Jednostka w danym okresie nie dokona żadnej transakcji, która winna być wykazana w ewidencji VAT w okresie rozliczeniowym (brak sprzedaży i brak zakupów), należy wówczas złożyć tzw. „zerowy” JPK-V7M.

Celem złożenia go w sposób prawidłowy należy wówczas:

- 1) w polach: „LiczbaWierszySprzedazy” oraz „LiczbaWierszyZakupow” - wpisać: „0”
- 2) w polach: „PodatekNalezny” oraz „PodatekNaliczony” - wpisać „0.00”.
- 3) w części deklaracyjnej wypełnić pola P_38 oraz P_51 wpisując „0”.

Rozdział 3

Ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej

- § 101. 1. Podatnicy VAT dokonujący sprzedaży towarów lub usług na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych są obowiązani prowadzić ewidencję obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących. Regulacja ta ma jednak zastosowanie tylko do takiej sprzedaży na rzecz ww. osób, która nie jest objęta zwolnieniami unormowanymi w rozporządzeniu MF w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.
2. Gmina Miejska Kraków, w tym jej Jednostki, które nie rozpoczęły przed 1.01.2017 r. ewidencjonowania na kasie rejestrującej sprzedaży na rzecz osób fizycznych lub rolników ryczałtowych, korzysta ze zwolnienia z tego obowiązku na podstawie § 3 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia.
Zwolnienie to nie obejmuje wyłącznie tych Jednostek, które:
 - 1) przed centralizacją rozliczeń VAT (tj. przed 1.01.2017 r.) rozpoczęły ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestracyjnych;
 - 2) po dniu 1.01.2017 r. rozpoczęły ewidencjonowanie sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestracyjnych np. z uwagi na rozpoczęcie sprzedaży towarów lub usług, które obligatoryjnie wymagają zaewidencjonowania na kasie rejestrującej w przypadku ich sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych.

3. W odniesieniu do niektórych towarów i usług (tj. wymienionych w § 4 ww. rozporządzenia) nie ma zastosowania żadne zwolnienie z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących, co oznacza, że każda sprzedaż dotycząca tych towarów/usług dokonana na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej lub rolników ryczałtowych – winna być zaewidencjonowana przy zastosowaniu tej kasy, niezależnie od tego czy zapłata została dokonana w gotówce, przelewem bankowym, czy w jakiegokolwiek innej formie.

Dotyczy to głównie:

- 1) dostaw silników spalinowych, części do silników, nadwozi do pojazdów silnikowych, oraz części i akcesoriów do nich;
 - 2) dostaw kontenerów, przyczep i naczep i części do nich;
 - 3) dostaw sprzętu radiowego, telewizyjnego i telekomunikacyjnego;
 - 4) dostaw sprzętu fotograficznego;
 - 5) dostaw wyrobów z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali (biżuterii);
 - 6) dostaw zapisanych i niezapisanych nośników danych cyfrowych i analogowych;
 - 7) dostaw wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2% oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5%;
 - 8) dostaw perfum i wód toaletowych;
 - 9) dostaw gazu płynnego;
 - 10) usług przewozów pasażerskich w samochodowej komunikacji, z wyłączeniem przewozów miejskich rozkładowych pasażerskich;
 - 11) usług naprawy pojazdów silnikowych oraz motorowerów, wymiany opon lub kół, badań i przeglądów technicznych pojazdów;
 - 12) usług w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i lekarzy dentystów;
 - 13) usług prawnych i doradztwa podatkowego;
 - 14) usług związanych z wyżywieniem świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo, oraz usług przygotowywania żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering);
 - 15) usług fryzjerskich, kosmetycznych i kosmologicznych.
4. Obligatoryjny obowiązek ewidencjonowania dostawy towarów i świadczenia usług o których wyżej mowa – nie ma zastosowania m.in. w odniesieniu do dostawy na rzecz pracowników Jednostek, ale tylko w odniesieniu do towarów wymienionych w ust. 3 pkt 1 – 6.
5. W odniesieniu do tych towarów i usług, wobec których nie występuje obligatoryjny obowiązek ewidencjonowania ich sprzedaży przy zastosowaniu kasy rejestrującej stosowane mogą być zwolnienia przewidziane w ww. rozporządzeniu.

Spośród zwolnień objętych tym rozporządzeniem dotyczących poszczególnych czynności podlegających ustawie o VAT, należy szczególnie zwrócić uwagę na zwolnienia od ewidencjonowania sprzedaży na kasie rejestrującej przewidziane w odniesieniu do:

- 1) dostawy towarów lub świadczenia usług przez podatnika na rzecz jego pracowników;
- 2) świadczenia usług, za które Jednostka otrzyma w całości zapłatę na rachunek bankowy (za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK), a z ewidencji i dowodów

dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika jakiej konkretnie czynności dotyczyła;

- 3) wynajmu i usług zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi, jeżeli świadczenie tych usług w całości zostało udokumentowane fakturą lub świadczący usługę otrzyma w całości zapłatę za wykonaną czynność na rachunek bankowy (za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK), a z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę jednoznacznie wynika, jakiej konkretnie czynności dotyczyła;
- 4) dostawy nieruchomości;
- 5) dzierżawy gruntów oraz oddania gruntów w użytkowanie wieczyste;
- 6) nieodpłatnych dostaw towarów lub nieodpłatnego świadczenia usług;
- 7) dostaw towarów i świadczenia usług, które na podstawie przepisów o podatku dochodowym są zaliczane przez Jednostkę do środków trwałych oraz WNiP podlegających amortyzacji, jeżeli czynności te w całości zostały udokumentowane fakturą;
- 8) usługi archiwów, wyłącznie usługi administracji publicznej pomocnicze ogólne.

Pozostałe zwolnienia zawiera ww. rozporządzenie MF w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących.

6. W przypadku zwolnienia przewidzianego w ust. 5 pkt 2 (zapłata przelewem), którego zastosowanie najczęściej jest rozważane, należy pamiętać, że:
 - 1) zwolnienie to dotyczy wyłącznie usług (nie dotyczy więc dostaw towarów);
 - 2) zapłata za daną usługę winna zostać dokonana w całości na rachunek bankowy za pośrednictwem poczty, banku lub SKOK (zwolnieniem o którym mowa nie są objęte usługi w takim przypadku, gdy nabywca częściowo płaci za nie w gotówce, a częściowo przelewem);
 - 3) z ewidencji i dowodów dokumentujących zapłatę winno jednoznacznie wynikać jakiej konkretnie czynności dotyczyła zapłata.

§ 102. 1. Jednostki prowadzące ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących obowiązane są zapoznać wszystkie osoby (pracowników) prowadzące u niej ewidencję, przed rozpoczęciem jej prowadzenia przez te osoby oraz bez względu na sposób i formę powierzenia tym osobom prowadzenia tej ewidencji, z informacją o zasadach ewidencji obejmującą podstawowe zasady prowadzenia ewidencji i wystawiania paragonu fiskalnego oraz skutki ich nieprzestrzegania. Pracownicy ci przed rozpoczęciem prowadzenia ewidencji, składają Jednostce oświadczenie o zapoznaniu się z informacją o zasadach ewidencji. Informacja i oświadczenie, o których wyżej mowa, są sporządzane w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla UMK i dla pracownika.

2. Podstawowe zasady prowadzenia ewidencji i wystawiania paragonu fiskalnego, z którymi należy zapoznać osoby prowadzące ewidencje, są następujące:
 - 1) każda sprzedaż towaru lub usługi osobie fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej, a także rolnikowi ryczałtowemu (w tym również otrzymanie zaliczki), jest ewidencjonowana przy użyciu kasy rejestrującej, z wyjątkiem gdy dana sprzedaż korzysta ze zwolnienia od obowiązku rejestracji na kasie rejestrującej zgodnie z zasadami wskazanymi w § 22 ust. 5 i 6;
 - 2) sprzedawca ma obowiązek wystawić i wydać kupującemu paragon fiskalny, nawet bez jego żądania;

- 3) paragon fiskalny jest wydawany kupującemu najpóźniej z chwilą przyjęcia należności, bez względu na formę płatności (zapłata gotówką, kartą, odroczone płatność, przelew, itp.);
- 4) sprzedawca, który otrzymał zaliczkę w gotówce, wystawia i wydaje paragon fiskalny z chwilą jej otrzymania;
- 5) sprzedawca, który otrzymał zaliczkę przelewem lub tytułem wpłaty na rachunek, wystawia i wydaje paragon fiskalny niezwłocznie po uznaniu tej należności na rachunku bankowym (lub rachunku w SKOK), nie później niż z końcem miesiąca, w którym należność została uznana na rachunku, a jeśli przed końcem tego miesiąca podatnik dokonał sprzedaży, paragon fiskalny za otrzymaną zaliczkę wystawia najpóźniej z chwilą dokonania tej sprzedaży;
- 6) paragon fiskalny zawiera w szczególności następujące dane: napis "PARAGON FISKALNY", dane sprzedawcy (GMK) i jego NIP oraz centralnie umieszczone logo fiskalne i numer unikatowy kasy rejestrującej - dokument, który nie zawiera ww. danych nie jest paragone fiskalnym.

3. Wzór oświadczenia i informacji o których mowa w ust. 1:

I. Informacja o zasadach ewidencji¹⁾

A. Zasady prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego:

1. Każda sprzedaż towaru lub usługi osobie fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej, a także rolnikowi ryczałtowemu (w tym również otrzymanie zaliczki), jest ewidencjonowana przy użyciu kasy rejestrującej.
2. Sprzedawca ma obowiązek wystawić i wydać kupującemu paragon fiskalny, nawet bez jego żądania.
3. Paragon fiskalny jest wydawany kupującemu najpóźniej z chwilą przyjęcia należności, bez względu na formę płatności (zapłata gotówką, kartą, odroczone płatność, przelew, itp.).
4. Sprzedawca, który otrzymał zaliczkę w gotówce, wystawia i wydaje paragon fiskalny z chwilą jej otrzymania.
5. Sprzedawca, który otrzymał zaliczkę przelewem lub tytułem wpłaty na rachunek, wystawia i wydaje paragon fiskalny niezwłocznie po uznaniu tej należności na rachunku bankowym (lub rachunku w SKOK), nie później niż z końcem miesiąca, w którym należność została uznana na rachunku, a jeśli przed końcem tego miesiąca podatnik dokonał sprzedaży, paragon fiskalny za otrzymaną zaliczkę wystawia najpóźniej z chwilą dokonania tej sprzedaży.
6. Paragon fiskalny zawiera w szczególności następujące dane: napis "PARAGON FISKALNY", dane sprzedawcy i jego NIP oraz centralnie umieszczone logo fiskalne i numer unikatowy kasy rejestrującej.
7. Dokument, który nie zawiera danych wymienionych w pkt 6, nie jest paragone fiskalnym.

B. Skutki nieprzestrzegania zasad prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego:

1. Na osobę, która dokona sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej albo nie wyda paragonu fiskalnego (faktury), może zostać nałożona kara grzywny za przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe (zgodnie z art. 62 § 4 i § 5 ustawy z dnia 10 września 1999 r. - Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2020 r. poz. 19 z późn. zm.)).
2. Niezaewidencjonowanie sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej powoduje zaniżanie wysokości sprzedaży podatnika, która powinna być opodatkowana.
3. Wystawienie i wydanie z kasy rejestrującej innego dokumentu niż paragon fiskalny (faktura) oznacza, że sprzedaż nie została zaewidencjonowana i nie wydano paragonu fiskalnego (faktury).

II. Oświadczenie osoby, która prowadzi u podatnika ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, o zapoznaniu się z informacją o zasadach ewidencji¹⁾

A. Dane podatnika:

NIP podatnika: _____

Nazwa podatnika: _____

B. Dane osoby, która prowadzi u podatnika ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej:

Nazwisko i pierwsze imię: _____

Numer PESEL: _____

C. Treść oświadczenia

Oświadczam, że podatnik zapoznał mnie z zasadami prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego oraz ze skutkami nieprzestrzegania tych zasad, objętymi informacją o zasadach ewidencji.

Oświadczam, że znam obowiązki wskazane w informacji o zasadach ewidencji. Wiem, że za dokonanie sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej albo niewydanie paragonu fiskalnego (faktury), w tym wydanie z kasy rejestrującej zamiast paragonu fiskalnego (faktury) innego dokumentu, mogę zostać ukarany/a karą grzywny za przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe.

D. Data i miejsce sporządzenia oświadczenia oraz podpis składającego oświadczenie⁴⁾:

Data (dd-mm-rrrr): _____

Miejsce: _____

Imię i nazwisko: _____

Czytelny podpis: _____

Objaśnienia

¹⁾ Dokument sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla podatnika i osoby, która prowadzi u podatnika ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej.

²⁾ Wypełnić w przypadku podmiotu niebędącego osobą fizyczną.

³⁾ Wypełnić w przypadku osoby fizycznej.

⁴⁾ Osoba, która prowadzi u podatnika ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej. Jej dane znajdują się w części B oświadczenia.

4. Do obowiązków Jednostki ewidencjonującej sprzedaż przy zastosowaniu kasy rejestrującej, oprócz wymienionych we wzorze informacji zawartej w ust. 2 należy również:
- 1) zgłaszanie każdej nieprawidłowości w pracy kasy do serwisu;
 - 2) poddawanie kasy obowiązkowemu przeglądowi technicznemu;
 - 3) zakończenie używania kas w przypadku zakończenia działalności gospodarczej lub pracy kas, zapewniając zabezpieczenie danych z kasy;
 - 4) w przypadku kas on-line: zapewnienie połączenia umożliwiającego przesłanie danych między kasą a Centralnym Repozytorium Kas.
5. Jednostki są zobowiązane również do wystawiania raportu fiskalnego zawierającego w szczególności dane sumaryczne o wartości sprzedaży i wysokości podatku w ujęciu według poszczególnych stawek podatku oraz wartości sprzedaży zwolnionej od podatku odpowiednio za daną dobę i za dany miesiąc. Raport dobowy winien być generowany po zakończeniu sprzedaży za dany dzień (nie później niż przed dokonaniem pierwszej sprzedaży w dniu następnym), a raport fiskalny okresowy miesięczny, winien być generowany po zakończeniu sprzedaży za dany miesiąc (w terminie do dnia miesiąca następującego po danym miesiącu, w którym przypada termin przesłania do Jednostki Centralnej cząstkowego rozliczenia VAT). W pełnej ewidencji VAT winien być co do zasady uwzględniany jedynie raport miesięczny i oznaczany symbolem RO.
6. Przy zastosowaniu kasy rejestrującej nie ewidencjonuje się zwrotów towarów i uznanych reklamacji towarów i usług. Zwroty te i reklamacje, które skutkują zwrotem całości albo części należności (zapłaty) z tytułu sprzedaży ujmuje się w odrębnej ewidencji korekt. W ewidencji tej ujmuje się też oczywiste omyłki dotyczące sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej.
W ewidencji korekt ujmuje się zatem kwoty dotyczące sprzedaży zaewidencjonowanej przy zastosowaniu kasy rejestrującej dotyczące:

- 1) zwrotów towarów (w tym przypadku należy dodatkowo sporządzić i ująć w ww. ewidencji protokół przyjęcia zwrotu towaru podpisany przez sprzedawcę i nabywcę);
- 2) reklamacji towarów i usług (w tym przypadku należy dodatkowo sporządzić i ująć w ww. ewidencji protokół reklamacji towarów lub usług podpisany przez sprzedawcę i nabywcę);
- 3) zaliczek pobranych w zawyżonych kwotach lub pobranych nienależnie (w tym przypadku należy w ww. ewidencji dokonać opisu przyczyny i okoliczności zwrotu oraz dołączyć oryginał paragonu fiskalnego potwierdzającego dokonanie sprzedaży, przy której nastąpiło zaewidencjonowanie nienależnie pobranych lub zawyżonych zaliczek);
- 4) oczywistych pomyłek (jeśli oczywista pomyłka polega na tym, że w nieprawidłowej kwocie ujęto wartość sprzedaży lub podatku VAT na kasie rejestrującej, to nieprawidłowo zaewidencjonowaną sprzedaż należy ująć w tej ewidencji korekt jako wartość „in minus”, a wartość prawidłową „in plus” należy zaewidencjonować przy zastosowaniu kasy rejestrującej, a ponadto w ewidencji korekt należy dokonać opisu przyczyny i okoliczności popełnienia pomyłki oraz dołączyć oryginał paragonu fiskalnego potwierdzającego dokonanie sprzedaży, przy której nastąpiła oczywista pomyłka).

Zbiorną kwotę z tej ewidencji należy uwzględnić na zakończenie miesiąca w pełnej ewidencji VAT.

7. Szczegółowe zasady dotyczące prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących zawiera rozporządzenie MF ws. kas rejestrujących.